

حَائِقْيٌ حَنْدُور بَارَه

أَمْرُ بَهَامِي

مُوسَّعٌ مطبوعات امری

۱۲۶

اکنون یکصد و بیست و پنج سنه از ظهور امسر
بهائی و اعلام آن بعالم انسانی میگذرد و با آنکه
در طی مدت مذکور آثار و انوار حضرت بهاء اللہ موحد
و مؤسس این امر اعظم بشرق و غرب عالم رسیده و ملک
ونحل کثیره در اقطار بعیده ارض از این ناس و الاین
و مذهب و مسالک مختلفه اهمیت تعالیم آن حضرت
را درک نموده ولسان بدمج و شنا گشوده اند مذکور
مشاهده میشود اکثری از هموطنان عزیز که در مهر
این آئین بیزانی متوطن اند بحقیقت و عظمت این
تعالیم بی نبرده و از منظور و مقصود حضرت بهاء اللہ
کما هو حقه آگاهی حاصل ننموده اند این است که
در این اوراق بکمال ادب و احترام اصول و مقاصد
دیانت بهائی تشریح و روشن مسائل این شرع اقوام
بنحو اجمال و اختصار و خالی از هر گونه تقید و تعصّب
بیان میشود تا طالبان حقیقت را سر رشته ای جهه
کسب اطلاعات وسیعتر بدست آید و در حینی که

صیت نبا^ه عظیم بسیط غبرا را فرا گرفته مردم این
 مرز و بوم از مباردی آن استحضار حاصل نمایند و بوجو^ه
 چنین نهضت بدیع که از این اقلیم جلیل طلوع نموده
 و مایه^ه عزت و سر بلندی آنان است افتخار کنند نه
 آنکه اظهار بی اطلاع نمایند و یا مطالب بر زبان
 رانند که موجب تحریر و تأثیر طلب سائمه گردید و بعدم
 توجه و قلت تبصّر گویند گان دلالت کند بلی پاره ای
 از نفوس که از منهج قویم انصاف دور و از طریق صواب
 مهجورند بزعم خویش مسائلی طرح نمایند و دلائل
 و برآهیینی بر رد این تعالیم آسمانی اقامه کنند که
 کل عاری از صحت و حقیقت و منبعث از اغراض واهوای
 نفسانیه است از جمله جمیع این قیام روحانی^ه
 را منتبه با فکار و مارب سیاسی شمارند و آنچه مراکدر اثر
 تحولات زمان مترونک و مردود هم منفور و مطرود شمرده
 شده آن را محرك این ندائی سبحانی خوانند و چنان
 پندارند که فی المثل کاخ رفیعی بر تلی از خس
 و خاشاک بنیان گردیده و یا قرص آفتاب که مظہر قدرت
 و عظمت پروردگار است ضیا^ه و حرارت خود را از مکايد
 اهل کین و یا ظلمت قلوب مغلیین بدست آورده است
 گروهی دیگر تعالیم بهائی را مهاین کتب آسمانی و مضر

بحال اخلاق و مهاری اجتماعی خوانند و دسته دیگر
 این جماعت را هادم بنیان انسانی و مخالف آراء و
 شئون رحمنی دانند و برخی مؤسسه این شرع اکرم
 را طالب نام و شهرت و در بند مقام و شوگفت معرفتی
 نمایند و بالاخره بعضی از ارباب مذاهب و ادیان
 را اعتقاد بر آن است که با وجود احکام و شرایط
 سابقه عالم انسان را احتیاج باصول و مهاری جدید نه
 و همان قواعد و قوانین سعادت ملل و احزاب را الی
 الأ بد تضمین نماید بعبارة اخیری آنچه اقوام ساویه
 در حقّ مظاهر مقدسه قبلیه بیان نموده نفوس مذکوره
 در باره این ظهور اعظم اظهار داشته اند سنّة اللّه
 الّتی قد خلت من قبیل ولن تجد لسنّة اللّه تبدیلا .

باری پس از ذکر این مقدمه بشرح دیانت بهائی
 پرداخته حقایق مربوط باین امر اعظم را طی چهار
 فصل جداگانه بیان مینماید اول اصول تعالیم بهائی
 ولزوم استقرار نظم بدینجای جهه اداره امور عالی
 دوم شرح حال مؤسسه این امر بهائی سوم بیت العدل
 اعظم بهی و وظایف آن چهارم علل اقبال نفوس
 بدیانت بهائی و شهادت پاره ای از مستشرقین

(٦)

و به اعتماد ان حالم و مقامات رسمي ام نسبت بايسن
شرع ابدع اقوم .

اول

اصول تعالیم بهائی ولزوم استقرار نظریم بدیع

جهت اداره امور عالم

قبل از آنکه وارد موضوع گردیم و مقصد و هدف تهائی امر بهائی را تشریح کنیم خاطر قارئین گرامی را بمسائلی چند که از لحاظ مصالح عمومی عالم و تعدادیل روابط اجتماعی ام قابل تدبیر و تأمل است جلب مینماییم تا بتوان با روشنی وبصیرت تام رسالت عظیم حضرت بهاء اللہ و تعالیم آن حضرت را در این عصر پر انقلاب مورد بحث و مطالعه قرار داد و اهمیت ولزوم آن را در تأسیس صلح و سلام و ایجاد وحدت و محبت عام در بین انان چنانکه باید و شاید در ک نمود .

مسئله اول ارتباط و تماس فوق العاده ایستگه مسدود جهان در اثر ظهور علوم و صنایع جدید و ترقی فنون و معارف بدیعه با یکدیگر حاصل نموده اند و این تماس و ارتباط افراد بشر را از جهت امور

تجاری و سیاسی و صناعی و اجتماعی بیکدیگر نزدیک
 کرد ه چنانکه گوئی سراسر ارض قطعه واحده شده و مدل
 و محل مختلفه ملت واحده گردیده یعنی ارتباط
 و تماس که وجودش در اعصار ماضیه در بین اعضاء
 یک قبیله مشکل بـل ممتنع و محال شمرده میشد امروز
 در اثر ایجاد وسایط سریع حرکت و ترقی علم و صنعت
 بین افراد و اقوام مختلف در شرق و غرب به نهایت
 کمال ظاهر و پدیدار گشته بطوری که اگر فی المثل
 در صحنه سیاست مهره ای حرکت کند مهره های
 دیگر بالطبع حرکت آیند و اگر کشوری در ارزش پول
 و سیاست اقتصادی خویش تجدید نظر نماید ارزش -
 پول و سیاست اقتصادی کشورهای دیگر متأثر شود
 اگر در اجتماعی حرثت و جنبش تازه ای راه پابـر
 انعکاسش در سایر جوامع عالم هر چند از دایره نفوذ
 آن دور و بر کنار باشند محسوس شود افراد انسانی
 در اثر همین ارتباط از اقصی نقاط عالم به نهایت
 سهولت با یکدیگر گفتگو نمایند و تبادل آراء و افکار
 کنند و وقایع روز مرّه جهان را به سائل علمی و فنی
 برأی العین مشاهده نمایند و آنچه را که در ازمنه

سالفه تصور آن هم مقدور نبود و از قبیل اوهام و -
 خرافات شمرده میشد در حیات روزانه خویش بکار
 برنده مقصود آنستکه در این کور جدید تحول پذیری
 از نظر بسط علوم و کشف حقایق طبیعیه حاصل شده
 که ملل و قبائل جهان را در جمیع شئون حیاتی
 بیکدیگر نزدیک نموده است و دیگر ملت و جماعتی
 را نتوان یافت که بتواند خود را از ملل دیگر جدا
 داند و یا حساب و سرنوشت خود را از حساب و
 سرنوشت دیگران مجّزی سازد و در بر روی خود
 بینند و آنچه را در عالم بشریت میگذرد نیادیده
 انگارد چنین امری متصور نیست پس معلوم پشید که
 دنیا وجهه جدیدی یافته و امور در یکصد سال اخیر
 صورت دیگری بخود گرفته است حال با این مقدمه
 میتوان استنباط نمود که این جهان جدید و عالم
 بدیع که چنین ارتباط عظیم بین ساکنین خود فراهم
 ساخته و حقایق و بدایعی را که در قرون و اعصار
 متولیه تخته آن هم بر قلب احدی میسر نبود در معرض
 افکار بشر قرار داده دیگر نتوان آن را با انظمه
 سابقه اداره نمود و با قواعد و موازین ماضیه روابط

اجتماعی آن را تأمین و بین اجزاً مشکله آن هم
 آهنگ کامل برقرار کرد اوضاع و احوال کشور مابهتر
 مبین این تغییر و تهدیل است در پنجاه سال قبل
 این ترقی شفقت انگیز که اکنون در تمام جهات زندگانی
 ما فراهم گشته وجود نداشت و مسائل و حواجی که
 در زمان حاضر از اهم مسائل حیاتی محسوب است
 مذکور نبود تا نسبت بدان حدود و ثفوری مقرر گردد و
 یا در تمشیت آن قرار و مداری گذاشته شود حال
 فی الحقیقه با این جهش عظیم که در وضع تجارت
 و فرهنگ و صنعت و زراعت و اجتماع و ارتباط ما با دنیا
 و ملل عالم حاصل گشته آیا میتوان مقررات و قوانینی
 را که پنجاه سال قبل معمول بود در زمان حاضر
 بموضع اجرا گذاشت و یا هنگام را که آب دریا یک
 مشت مایع شور و بیفایده تلقی میگردید با وقتی که
 مسئله فلات قاره در بین است و استفاده از منابع
 طبیعی آن مطرح مذاکره مشابه و مماثل دانست
 و یا موقعی را که برای حرکت از همک نقطه کشور بنقطه
 دیگر ماهها فرصت و زمان لازم بود و اعضاء یک
 خاندان در اثر بعد راه و فقدان وسائل انتقال

سالها از ملاقات یک‌بیگ محروم بودند با موقعی که هر
 چند لحظه یکباره طیاره کوه پیکری بر فراز آسمان کشور
 حرکت نموده و هزاران نفس را از خارج بداخل واژ -
 داخل بخارج منتقل می‌سازد قابل مقایسه انگاشت
 و هر دو زمان را با یک رشته از قواعد و قوانین اداره
 گرد لا والله - اوضاع و احوال عمومی نیز بهمین قرار
 است امروز جهان در ارتباط و اختلاط عظیم استبهطوری
 که فی الحقيقة افراد بشر از لحاظ روابط ظاهری حکم
 یک خانواره و یا افراد یک کشور را حاصل کرده‌اند
 منتهی ضوابط و روابطی که بتواند این جامعه جهانی
 را اداره کند و بین اعضاء واجزاء آن هم آهنگ و وحدت
 نظر ایجاد نماید و با مقتضیات محیط و احتیاجات مارّی و
 معنوی عصر حاضر وفق رهد موجود نیست فی الحقيقة
 هر شخص منصف و بصیر که بجزیان امور عالم مطلع باشد
 شهادت میدهد که در این هنگام که بشر در رشایط
 زندگی و روابط اجتماعی بدین پایه از رشد و توانائی رسید
 بنظام بدیع و مقرر از جدیدی که کافل سعادت صوری
 و معنوی او باشد نیازمند است یعنی چون بحکم طبیعت
 و ناموس لمن یتغیر نشود و ارتقا که از لوازم ضروری عالم موجود است

طفل رضیع بشریت پس از طی مراحل طفولیت و صباوت
بحدّ بلوغ و درایت رسد باید شئون حیاتیّه آن
متناسب با این جلوه و کمال تغییر یابد و جامه‌ای که
موافق این رشد و جلال و فرهنگو جمال است در بر
نماید و این امری است طبیعی و محتوم و انکار آن انگار
یکی از حقایق اساسیّه عالم طبیعت است .

مسئله ثانی عدم تعادل در شئون اجتماعی بشری است
که اصلاح آن مستلزم ظهور یک تحول عظیم در عالم
انسان است امروز در جهان اجتماع از جهات عدیده
و مراتب مختلفه اصل تعادل متزلزل گشته و افراط و
تفريط در شئون متعدده حدیاً ت بشرخ گشوده و این
عدم تعادل مایه بروز کد ورت واختلاف و علت ظهور
وحشت و اضطراب و بالنتیجه ایجاد شکاف عمیق بین
افراد و جوامع عالم و تزلزل اصل اتحاد و اتفاق اسلام
گردیده است برای مثال هیکل انسان را ملاحظه
می‌کنیم جسم انسان از اعضاء و اجزاء مختلفه ترکیب
یافته که هریک را تکلیف خاص و وظیفه مشخص است
مارا م که بین اعضاء هم آهنگی که محرک قوای فعاله
بدنی است حکم‌فرما بوره وباصطلاح پزشکی متابلیسم

بدن موزون و متعادل باشد حیات انسانی مفروض
و پرنشاط است و شخص از آلام و اسقام محفوظ و بر کنار
ولی همینقدر که در این دستگاه اختلال حاصل شود و
توازن طبیعی که بحکمت الهی بین ارکان و طبایع
مختلفه مقدّرگشته تزلزل یابد دوره عصیان و طفیان
سررسد و میدان مبارزه وعد و ان مهیاگردد سلولهای
را ارتباط ضعیف شود و ضعف و ناتوانی برکشیور
بدن غالب آید امروز در حیات اجتماعی بشر تعادل
حقیقی که هر انسان بصیر و فارغ از نقصان عالی
طبیعت برآن حکم میکند متزلزل شده و نظام عمومی
مختل گشته بعضی از نعمت علوم و معارف عصریه بحد
کمال برخورد ار و برخی در گرداب جهل و نارانی
گرفتار جمعی چنان در شهوات نفسانیه مستفرق که
حقایق الهیه و فضائل معنویه را که در ظل تعالیم
انبیاء عظام تأسیس گردیده بی اساس و واهم شمرند
و قومی چنان متعصب و متصلب که اوهام و خرافات را
اصول ثابته ادیان الهیه خوانند و از معرفت حقایق
روحانیه بلفظ ظاهر اکتفا نمایند گروهی در اعلی رتبه
ثروت و غنا مشاهده شوند و جماعتی در فقر و مسکنست

بی منتهی قومی در بیدا^ه حریت مفرط هسر گردان و
 جمعی در حفظ حدود و قیود بالیه معدّب و پریشان
 خلاصه تعادل واقعی و توازن اساسی از بین پسر
 رخت بر پسته و افراط و تفریط در جمیع شئون انسانی
 چهره گشوده و در نتیجه هیکل اجتماع دچار تأثیر
 و تأثیر گشته و انقلابات و محاربات موحشه عرض آندا م
 نموده در چنین حال عقل سليم حکم میگند که این
 اضطراب را درمان عاجل لازم و این انقلاب را علاج
 بر^ه السّاعة واجب تا جسم علیل امکان شفا یابد و علل
 سقیمه طاریه هر طرف گردد این اصلی است محقق
 و حقیقتی است مسلم باید بكمال جهد در مقام اصلاح
 برآمد و صلاح خالم را در تعالیم پژشك بینا و مریسی
 توانا که محیط بر روابط ضروریه عالم انسان و مؤید
 بتائیدات حضرت رحمن باشد جستجو نمود تسبیب
 و تفنگ در مانده ای را معین و ظهیر نگردد و باروت
 و فشنگ خاطر آزرده ای را مرهم نه بخشد بلکه حصول
 این مقصد اسنی یعنی ایجاد اعتدال حقیقی در جامعه
 انسانی واستقرار روح اخوت و یگانگی بین احزا ب
 و مظل عالم بشرحی که در ذیل مذکور خواهد گردید

موکول با جراه تعالیم الهیه و توجه به مهادی سامیه روحانیه است .

مسئله ثالث که حائز نهایت اهمیت است و توجّه بدان مایه^۰ مزید بصیرت لزوم وحدت آراء در سائل عمومیه جهانی است که جزدر ظل نظام واحد و اتخاذ اصول و مهادی واحد بنحو دیگر صورت نپذیرد در روزی که احزاب واقوام مختلفه جهان میخواهند بر یک بساط اجتماع نمایند و گردیک میز برای تأسیس صلح و سلام واختیار یک سیاست و مرام در رفع مناقشات و منازعات بین ملل تعاطی افکار کنند اختلاف مذاهب و تنوع مشارب و سالک حیرت انگیز است مردمی که در اساس معتقدات و تمثیت امور عالم و نحوه اصلاح امم مختلف الرأی بوده و هر یک دیگری را تکفیر و تدمیر نماید چنونه ممکن است از صمیم قلب هم عهد و هم پیمان گردند و بجان و دل راه و روش یکدیگر را بهذیوند و در اجراء آن صمیمانه همکاری نمایند بدیهی است تا زمینه پاک و خالی از عیب و آک نباشد ترسیم نقش متبین صورت نپذیرد و تا زمین مستوى و هموار نگردد ارتفاع بنای رصین میسر نشود باری

این مطلب اساس امر است و چون در طی این رساله
مجدّد مطرح مذاکره واقع خواهد شد از تفصیل آن در
این مقام خود داری مینماید هیمنقدر متذکر میشود که
این طرق و سبل مختلفه بنفسه مستدی توحید افکار
است و تا این اصل یعنی وحدت آراء^۹ در امور عظیمه
حاصل نگردد تحقق وحدت در روابط اجتماعی امری
متنع و محال خواهد بود .

با توجه به مسائل مذکوره واضح و میرهن میگردد که جامعه
انسانی در این دور بدیع محتاج هدایت جدید و کسب
فیض از ساحت رب مجید است تا از خطرات روز افزونی
که در اثر فقدان قواعد و نظمات حقیق و نقصان روابط
و ضوابط معنوی بین ملل و نحل عالم موجود گشته
محفوظ و از انقلاب امور و عدم تعادل در نظم جمهور
و مضرّات حاصله از آراء^{۱۰} و افکار سقیمه بر کnar ماند محبت
و وفاق رخ گشاید و وحدت و اتفاق در جمیع آفاق
بر قرار گردد نفوس راه اعتدال پویند و قلوب طریق
الفت و داد جویند و بحل مشاکل حیات موفق گردند
البته مسائل دیگر نیز در بین است که هر یک در تهدید
اساس صلح و وحدت و تشدید نایره^{۱۱} جنگ و نفرت عامل

مؤثر محسوب است ولی من باب احتراز از تطویل
کلام در این مقام از تفصیل آن خود داری و بذکر
عواوین مذکور در فوق قناعت مینماید .

در این خصوص ممکن است مطلبی در خاطر خط‌بور
نماید و فکری در مخیله انسان خلجان کند و آن این
است که با توسعه علم و فرهنگ و تقویت تشکیلات و
سازمانهای جهانی بمنظور حفظ روابط ملل و تحکیم
بنیان صلح و آشتی بین دول و ایجاد اعتدال در
شئون حیاتی و اجتماعی بشر جمیع این مشاکل خود بخواست
مرتفع گردد بعبارة اخیری چون این تأسیسات و مشارک
قوّت گیرد و مدارج ترقی و کمال به پیماید و مقررّاً
متقن و رزین مناسب با اوضاع و احوال جهان وضع
گردد اعلام صلح و صفا بتدربیح مرتفع شود واب واب
آسایش و رخابر وجه اهل عالم گشوده گردد در اینصورت
نوع انسان از تعلیمات و دستورات مربیان الهی
استخنا حاصل نماید و از اتباع سنن و احکام ربّانی
بی نیاز گردد حقیقت امر چنین نیست عالم انسانی
صرفاً با افکار بشری راحت نماید و با وسائل و عوامل
مارّی روی سعادت نه بیند مگر آنکه تمهدات انسانی

مؤید بتأییدات رحمانی گرد و ترقیات جسمانی منضم
 به توفیقات سبحانی شود عالم وجود محتاج به نفات
 روح القدس است و برای اثبات این حقیقت احتیاج به
 بسط مقال و اتیان دلیل ویرهان نه مطالعه امور عالم
 و ملاحظه روابط موجوده بین امم ضعف و ناتوانی بشر
 را در استقرار صلح و سلام واضح و مسلم میسازد و چون
 اساس این رساله بر رعایت ایجاز و اختصار است
 از تشریح موضوع و بیان دلائل و شواهد آن خود دار
 میگردد و همینقدر متذکر میشود که نظمات و مشروعات
 بشری صفتی بر تجارب است که پمپور زمان در عالم
 انسان حاصل گردیده ولی چون بشر از روابط ضروریه
 عالم کون بی خبر است این تجربه را نتوان پایه و مبنای
 متینی برای اداره امور عالم قرار داد و تربیت ناس
 را بر اساس آن استوار ساخت چه بسیار دیده شده
 امری که سنین کثیره بله قرون و اعصار متمادیه بدلا لعل
 علمیه و شواهد مسلمه قوم مورد قبول و احترام عامه
 بوده تبعات جدیده و اکتشافات پدیدیه بطلان آن را
 واضح و آشکار ساخته است چه مقدار از روشهائی
 که در علم طب و یا فنون سائمه مدتها معمول و بعد

در اثر تحولات علمیه خلاف آن ثابت و محقق گردیده است پس معلوم شد که علوم و معارف عصریه بمنحو کامل معرف حقیقت و ضامن و کافل سعادت نوع انسان نتواند بود و مورد ثقه و اطمینان قرار نتواند گرفت از طرف دیگر علوم مادیه هرگز انسان را از ارتکاب مناهى باز ندارد و تأسیسات و مشروعات بشریّه ماهیّت نفوس را تقلیب نکند و مایه کسب فضائل و خصائص رحمانی نگردد فلاسفه ارض هرگز به تربیت احدی از آحاد عبار کما هو حقه توفیق نیافته اند ولی مظاهر مقدّسه ریانیّه و صاحبان علوم فطریه بکمال قدرت و قوت حیات انسانی را منقلب ساخته اند علوم ظاهره نهایت درجه موفقیتش آن است که ملل و نحل را در تمشیت سیاست و انتظام امور تجارت و صنعت و ترقیات مادی و مدنی کمک و معااضد نماید لیکن مردمان الهی هم تربیت انسانی نمایند و هم تربیت الهی مجری دارند و نوع بشر را بمعارج عالیه حقیقت ارتقا دهند و از مکاره عالم طبیعت نجات بخشنند زیرا بر حقایق جهان آگاهند و بر مقتضیات عالم کون واقف و مستحضر مختصر آنکه عوامل مذکوره هر چند بمنفسه مفید و دراجرا

امور و ترقی جمهور نافذ و مؤثر اند ولی از تأمین عزت
 و سعادت حقيقی وایجاد اتحاد و ایتلاف واقعی
 بین اهل عالم محروم و منوع آسایش وجدان و اطمینان
 جان و روان موقوف به ذکر حضرت رحمن است خداوند
 مجید در قرآن کریم میفرماید الا بذکر الله تطمئن
 القلوب و در مقام دیگر نازل لوانفت ما فی الارض -
 جمیعاً مَا أَلْفَتْ بین قلوبهم ولکنَ اللَّهُ أَلْفَ بینهم اَنَّهُ
 عزیز حکیم همین دو آیه از کتاب عظیم الهی که سرچشمہ
 حقایق و دقايق ریانیه است کل را کنایت مینماید
 دیگر قضاوت آن منوط بر مراتب توجه و تپھصر قارئین
 محترم است این سخن را ترجمه پهناوری گفته آید
 در مقام دیگری .

فی الحقيقة سنن و شرائع المھییه که در جمیع ادوار -
 منشأ سعادت و اعتلا نواع انسان بوده در این عصر
 فخیم که دایره علوم و معارف مادیه توسعه یافته
 لزومش بیشتر و وجوبش محسوس تر و محقق تر است زیرا
 در ازنه سالیقه چنانچه احياناً اختلافی بین
 دو خانواده روی میداد و یا نزاعی بین دو قبیله
 یا دو ملت در میگرفت دامنه جدال محدود بسود و

میدان قتال جولا نگاه سپاهیان معدود لیکن در این
دور ترقی که آلات ناریه بمیان آمده و تدارکات حریّه
تکامل یافته هر لحظه جهان در خطر عظیم است و بیم
انهدام و انقراض آن در هر دقیقه و آن میروند جای بسی
حیرت و تأسف است که با چنین تهدید شدید و بلاه
عقیم که عالم انسانی را از هر جهه فرا گرفته باز نفوosi
مشاهده میشوند که از کثرت غرور این دور پر فت—ور
را مستخفنی از تعلیمات الهی دانند و بی نیاز از عمل
آسمانی و دین را که مریّ نوع انسان و هستی بخش
جهان کیهان است آن را معارض علم و عرفان و مباین
عقل و وجدان شمرند در این باره شاعر شیرین سخن
پس از ذکر مقام انسان و رفت اش ایمان و ایقان
به کمال سلاست و اتقان چنین گوید :

آنچه گردند خلق داناتر

دین حق گردد آشکاراتر

آنچه بالا رود عقول بشتر

پایه دین از اوست بالاتر

آنچه عالم کند تهیه علم

دین حق را شود مهیاتر

وضع دین در زمانه کار خدا است
 او بوضع زمانه داناتر
 عالم امر و خلق هم راهند
 این چون دان تر آن معما تر
 همه محتاج تر بود بر دین
 آنکه داناتر و تواناتر
 دین جمالی که علم زیب وی است
 پار زیبا پر زیب زیباتر
 عقل چشمی که دین چراخ وی است
 مرد بینا پشمیع بیناتر
 عقل کل رهنمای اعلم اوست
 نقش عالم کتاب اعظم اوست
 مطلب دیگر که مطالعه آن برای مزید تبصر و درک -
 اصالت و جامیّت تعالیم رہانی در این دور نورانی
 لازم و ضروری است توجه باین حقیقت تعالیه است که
 انبیا و فرستادگان الهی در جمیع قرون و اعصار با آنکه
 مباری اساسیّه آنان واحد بوده احکام و تعالیم خویش
 را موافق با روح عصر و ملایم با تکامل و ترقی نفوس انسانیّه
 در هر عهد و زمان تأسیس فرموده و مین حکمت پردازی

را بهزاد استعداد و توانائی ناس و قدرت جذب‌وحضم
 آن اعطای نموده اند تا طفل خردسال بتدربیج در مدار
 کمال ترقی نماید وقابل کسب حقایق بدیعه منیعه گردد
 بهر کودک آن پدرتی تو کند گرچه عقلش هندسه
 گیتو کند ولی متأسفانه اهل ادیان این حقیقت
 الهیّ را کما هو حقه ادراک ننموده و چنین انگاشته اند
 که تعالیم هر دور علی الا طلاق کامل و تمام است
 و مطبیق بر اوضاع واحوال در جمیع ازمان و احیان و
 آن را احتیاج به تغییر و تبدیل نه وحال آنکه کون
 در ترقی است و عالم انسانی رویاوج و تعالی هر روزرا
 حتمی مقدّر و هر دور را رسمی مقرر کل یوم شوفی شان
 ناموس طبیعت هرگز تغییر نکند و روابط ضروریه عالم
 امکان تبدیل نپذیرد فیض الهیّ تعطیل نشود و شمس
 ربانی از اشراق باز نماند اگر ملت کلیم این گفیت
 را درک نموده بودند بر خاتمیت تعالیم حضرت موسی
 پا فشاری نمیکردند و اگر ملا انجیل بیان حضرت مسیح
 را گه میفرماید "امور بسیاری است که باید برای شما
 بیان نمایم لکن حال استطاعت استماع آن را ندارید"
 در خاطر مصور میساختند البته در زمان حضرت رسول

اکرم ازانوار مصیّه احمدی محتجب نمی‌ماندند هر
 یک تصور کردند که تعالیم آنان کافی و کافل احتیاجات
 بشریّه در جمیع ادوار الهیّه است و تحولات زمان
 را در نحوه تصریفات آنان مدخلیّتی نه بدیهی است
 اگراین نفوس بحقیقت امر پی میپرند جمیع دریساطی
 که بید قدرت حضرت سید المرسلین گستردگ شده بود
 مجتمع میشند و از نعم و آلاه آن منعم حقیقی مرزوق
 میگشتند و آن همه اختلافات و منازعات گه شرح آن
 در تواریخ قوم مندرج است رخ نمیگشود بلی طبل
 مذکوره مواهب سبحانی رامنقطع دانستند و ابواب
 رحمت لا یزالی را مسدود شمردند و حال آنکه شریعت
 فرقان مصدق انبیای قبل بود و مکمل مقاصد و مارب آن
 هیاکل قدسیّه صمدانیّه در این خصوص بهمین مقدار
 قناعت میشود مطالعه آیات قرآنیّه این حقیقت کلیّه را
 کالشمس فی وسط السّماء روشن و مبرهن میسازد و قالت
 اليهود ید الله مغلولة — تا خدا بوده است بوده عباد
 تاعباد است لازم است ارشاد — باید ناظر یافتا ب
 بود نه افق نیراعظم مظہر فیض الہی است از هر
 مطلع طالع شود و آفتاب رحمنی روشنی بخش عالم

انسانی است از هر مشرق مشرق گردد .
در این مقام که ذکر پیروان ادیان ماضیه در میان
است این مسئله نیز باید بیان گردد که مستظلّین
در ظل ادیان چون اکثر بحقیقت امر و مقصد و مراد
انبیای الهی بی نبرده و از جوهر مقصود دور ماند ها ز
علاوه بر حرمان از معرفت مظاهر مقدسه و درک حقایق
روحانیه به تکفیر و تکذیب یکدیگر پرداخته و حجاب
غلیظ پیش خود و سایر جوامع پر پا راشته اند و حال
آنکه مظاهر الهیه گل برای تربیت عبار از جانب
خداآنده متعال ظاهر شده و مراد جمیع اتحار
و اتفاق نفوس بشری بوده است .

یک از نویسندها این حقیقت را که جوهر شرایع
الهی واحد و رسالت انبیا و رسول ربانی مشترک بوده
و پیروان ادیان از یکدیگر در رواز عرفان حقیقی غافل
و داخل مانده اند در قالب مثالی بیان کرده که قابل
توجه و تدبیر میباشد و آن این است که شرایع سماویه
را که توسط انبیای الهی در ادوار مختلفه تأسیس
گردیده به هرم عظیعی تشییه نموده که رارای سطوح
مختلف است و آن سطوح بوسیله خطوط یا اضلاع

از یکدیگر مجزّی گشته اند هر یک از سطوح را بمنزله
 یکی از ادیان موجوده و اضلاع را بمتابه خطوط
 و همیه ای که پیروان مذاهب فیما بین خود ترسیم
 نموده اند تلقی کرد است بعد متذکر میشود که اگر
 فی المثل در هر یک از سطوح مختلف هرم مهرهای
 موجود باشد این مهره ها مادام که در قسمت سفلای
 هرم یعنی در جانب قاعده قرار دارند از انتظار یکدیگر
 مختلف میباشند و هیچگونه ارتباط و تماشی بین آنها
 موجود نیست ولی همینقدر که مقر خود را ترک نمایند
 و بجانب بالا یعنی رأس هرم حرکت کنند بالمال
 بیک نقطه واصل شوند و در یک مرکز مجتمع گردند
 و آن بینونت و تفرقه که از قبل بین آنان موجود بود
 از میان برخیزد و کل در صفع واحد و مقام واحد
 مشاهده شوند — این مهره ها پیروان ادیان هستند
 که هر یک در ظل دیانتی مستظل یعنی در سطح
 مشخصی قائمند مادام که نفوس مذکور در آراء و افکار
 خصوصیه خویش مستفرق و باوهام و تخیلات خود
 متمسک اند بین آنان فاصله عمیق مشهود و ارتباط
 و نزد یکی مقطوع ولی چون با قدم مجاہدت بجانب

مهد^۰ اصلیه حرکت نمایند و حضیض افکار بالیه را ترک
 کنند البته با و عرفان متعارج شوند و بذروه^۰ ایقان
 متواصل گردند در آنصورت ملاحظه خواهند نمود که
 با آنکه هر یک از مقام مبعوث شده یعنی منتسب
 بهزین مهیا شند ولی در حقیقت کل متعلق به یک
 مهد^۰ ند و طالب یک مقصود بعبارة اخri اگر افق افکار
 وسعت پاید و طیور عقول در فضای وحدت طیران کند
 جمیع یگدیگر را متحد و متفق بینند و از تشّتت و تحرّب
 در گذوند و در یک سبیل سالک شوند و آن نقطه
 واحد^۰ گه کانون حقیقت و مرکز اجتماع عالم پشّریت
 محسوب واز قبل بحشر اکبر تبشير گردیده تعالیم
 منزله در این ظهور اعظم است که همه ادیان را تصدیق
 نماید و کافه ملل را مستحق الطاف خداوند اکبر
 شمارد و جمیع را بوحدت حقیقیه دعوت کند و این است
 معنی توحید و تفصیل در ظهور مظاهر الهی که
 در کلمات ریانی مذکور است .

علاوه بر آنچه راجع بلزوم تجدید ادیان یعنی تجدید
 تعالیم سماوی طبق مقتضیات زمان و مکان و ملایم با
 ترقیات فکری و اجتماعی بشر ذکر گردید مسئله دیگر که

این حقیقت را ثابت و مدلل میدارد توجه باین اصل
 مهم است که تعالیم انبیای الهی بتدریج در بین
 ناس فراموش گردد و شعله^ه انجذاب و حرارت نفس
 و نورانیت قلوب بمرور زمان خاموش شود تجدید دیانت
 برای احیا^ه روح ایمان و انبیا کشکوفه های شوق و عرفان
 است ادوار الهی بمنزله^ه فصول اند و ادیان بمنابعه
 ازمان که پیوسته معرض تکرار و تجدّد داست اگر فصل
 تجدید نشود و برداشت آنها نسائم جانفزای بهاری
 مدلل نگردد و حرارت صیغی رخ نگشاید جمیع کائنات
 را جمودت و خمودت فرا کیرد و گل مفقود ومعدوم گردند
 بهمین قرار اگر شرایع الهی تجدید نیابد و تعالیم
 ریانی در لباس جدید عرض اندام ننماید اروان مخدوم
 گردد و افکار افسرده و ملول شود بحث انبیا برای
 تجدید قوی وایجاد شور و اشتعال تازه در افکاره
 و صدور است و این امر در جمیع ادوار محقق و معلوم
 واضح است قیام حضرت مسیح چه ولوله ای در اراضی
 مقدسه هر پا گرد وندای روحبرور حضرت رسول اکرم چه
 شور وشوری در بین قوم عرب ایجاد نمود و چگونه
 نفوس میته را حیات جدید بخشود و عالم را بنفثات

قدسیه محترم و ممنبر ساخت و کریمه^ه شریفه قرآن که
میفرماید اؤمن کان میتا فاحبینا و جعلنالله نورا یمشی
به فن الناس دلیل مقال و شاهد گفتار است .

پس از بیان این مقدمه وارد اصل موضوع یعنی معرفی
دیانت بهائی و تعالیم این دور اعظم میگردیم باید
قبل ا متذکر بود که منظور و هدف این دیانت بی نهایت
عظیم و منیع است و مطلبی نیست که بتوان آن را بتمام
جهات ضمن پیک رساله^ه مختصر و یا یک کتاب حتّی
کتب و اسفار کثیره تشریح نمود راجع با مر بهائی
صد ها مجلد مطالب و مسائل انتشار یافته که هر یک
به نحوی این امر اعظم را تجلیل نموده و وجهی از وجود
آنرا گه مایه^ه ارتقا^ه حقایق انسانیه بعوالم عز روحانیه^ه
و اتحاد و اتفاق جهان بشریه است مورد بحث و تحلیل
قرار داره اند مهدلک اصول و مباری این امر مقدس
بهرای استحضار خوانندگان گرامی ضمن چند قسمت
مخالف پنحو اختصار بیان میگردد .

اول - حضرت بهاء^{الله} در این دور متعالی معلم
عالی انسانی بوده و برای تربیت اهل عالم و اصلاح
ام قیام فرموده اند تعالیم آن حضرت مایه تلطیف

روح و تزکیه نفس و اعتلا^۰ اخلاق و انساخ بشر از نقاوص
عالیم طبیعت و تقدیس و تنزیه و انقطاع از ماسوی اللّه
و تأسیس اصل وحدت ویگانگی و ترک عداوت و بیگانگی
و بسط علم و معرفت و کسب کمال وفضیلت و تحکیم مبانی
امانت و دیانت است .

دوم - تعالیٰ م حضرت بهاء اللّه روح عصر و موافق
احتیاجات زمان و مقتضیات عالم امکان است امروز
عالیم انسانی بشرحی که مذکور گردید نیازمند بحدود
و تعالیم است که موجبات اتحاد ویگانگی بشمر
رافراهم سازد و بموازات ارتباطات متکاشه ماریه که
شئون اجتماعیه را احاطه نموده روابط و ضوابط معنویه
بین احزاب و ملل ارض برقرار نماید و آنچه را انبیا
و مظاهر مقدسه الهیه از قبل بعلت عدم استعداد
زمان از بیان آن خود داری فرموده اند القا کند
تا قلوب بیکدیگر نزدیک شود و زنگ نفاق و شقاق از
ضمائر نفوس زد و ده گرد و انسان بمقام بلند خود
آگاهی یابد و از اموری که مخالف حیات روحانی بشر
و منافی با اصل خلقت و اراده خداوند حکیم است
احتراز جوید اختلاف مذهبی از بین ناس رخت بسر

بنده و منازعات قومی و نژادی مرتفع گردد و چون نوع انسان پایین تعالیم آشنا شود و در اجراء آن همت موفور مهدول دارد دنیا جنت النعیم گردد و مقاصد و آمال انبیای الهی که کل مبشر این یوم عظیم و دور فخیم اند تحقق پذیرد جهان جهان دیگر شود و عالم کون خلقت دیگر در بر نماید ملکوت الهی بر ارض - استقرار باید و مشیت رحمانی بر قلوب انسانی انطباع پذیرد و مصدق بیان حضرت مولی الأنام که میفرماید لو شاء الله لجعلکم امة واحدة واضح ولاعی گردو یوم تبدل الأرض غير الأرض مکشوف و آشکار شود .

سوم - اصول تعالیم بهائی و مباری اساسیه این امر اعظم که حضرت بها^۰ الله تأسیس و حضرت عبد البهاء^۰ مرکز عهد و میثاق و مبین منصوص امر بهائی در السواح و آثار خود تشریح فرموده اند بدینقرار است اول تحری حقیقت دوم وحدت عالم انسانی سوم دین باید سبب الفت و محبت باشد چهارم دین باید مطابق علم و عقل باشد پنجم صلح عمومی ششم وحدت لسان هفتم تعلیم و تربیت عمومی و اجباری هشتم تساوی حقوق رجال و نسای نهم تعدل معیشت عمومی و حل مسائل

اقتصادی رهم عالم انسانی محتاج به نفثات
روح القدس است یا زر هم ترک جمیع تعصبات از تعصب
دینی و سیاسی و جنسی و وطنی دوازد هم اساس
ادیان الهیه یکی است سیزده هم تأسیس محکمه کبری
جهة حل اختلافات دول و ملل عالم .

برای اینکه این رساله به تطویل نیانجامد و قارئین
گرامی را ملال و خستگی حاصل نشود از بسط مقال و
اثبات اصالت و جامعیت هریک از تعالیم مذکوره
صرفنظر میگردد و فقط ذکر وحدت عالم انسانی که
هدف و مقصود نهائی این ظهور اعظم و محور تعالیم
این دور اکرم و غایت قصوی و هدف اسنای کلیه مظاهر
الهیه در اعصار و قرون سالفه بوده و در کتب سماویه
بدان بشارت داده شده قناعت میشود مطالعه سایر
تعالیم را بر مراجعت بكتب آثار بهائی و قضایات
و حکمیت اصحاب بصیرت و ارباب عقول سلیمه و اگذار
مینماید .

مسئله وحدت عالم انسانی که آخرین مرحله تکامل
انسان واعلی ذروه کمال و جمال عالم خلقت محسوب
اصل اصیل و علت غائی این ظهور اعظم را تشکیل

میدهد حضرت بهاء الله برای تحقیق این منظور افز
 اعلیٰ قسمت اعظم حیات را در حبس و زندان گذرانیدند
 و در اکثر کتب و آثار مبارکه خود این نیت اسننی
 را مقصد نهائی قیام خویش معرفی فرمودند از جمله
 در لوح منزله خطاب به ناپلیون سوم میفرماید "قدر
 اتنی المختار فی ظلل الأنوار ليحيى الأکوان من نفحات
 اسمه الرّحمن ويتحد العالم ويجمعهم على هذه
 المائدة التي نزلت من السماء" و در لوح صادره با عزاز
 ویکتوریا ملکه انگلستان میفرمایند "فا نظروا فی هذه
 الأیام التي اتنی جمال القدم والأسم الأعظم لحياة
 العالم و اتحاد هم انتہم قاموا عليه با سیاف شاهزاده
 و ارتكبوا مافزع به الرّق الأ مین" و در خطابات صادره
 به حبر اعظم رئیس اقدم کنیسه مسیحیه با اشاره مبوعود و
 و بشارات کتب مقدسه راجع به پیغمبر موعود میفرمایند
 "قد اتنی لحياة العالم و اتحاد من على الأرض كلّها"
 درباره این اصل عظیم یعنی وحدت عالم انسان چند
 مطلب بخاطر میرسد که تجزیه و تحلیل آن برای مزید
 تبصر خالی از فایده و شمر نخواهد بود اول ملاحظه
 این معنی و درک این حقیقت است که توجه و تقدّم

بشر بجانب این مقصود سیر طبیعی و حرکت فطّری است که بحکم تکامل یعنی تدّرّج در مراتب کمال باید صورت پذیرد و همین مانع و رادعی آن را از وصول باین غایت قصوی و ذروههٔ علیا جلوگیری نتواند نمود چنانکه طفل مراحل مختلفه حیات را می‌پیماید تا بسر منزل بلوغ رسد و گیاه مدارج نشو وارتقاء راطی مینماید تا به شمرهٔ اصلیّه خود واصل گردد و این امر با عقل و قانون طبیعت همچنین با مقتضیات شریعت و عهود و بشارات مظاہر حضرت احدیت موافق و منطبق است چنانکه از قبل ذکر شده ماحکم به المقل حکم به الشرع وما حکم به الشرع حکم به المقل .

ثانی تدّبر و تحرّی این حقیقت و امعان نظر در پاسخ این سؤال مقدّر است که آیا با وجود اختلاف عقول و افهام و تفاوت اجناس والوان و تباين آراء و افکار وبالاخره اختلاف تربیت و غرائز ذاتی و ملکات واستعدادات فطری و آداب و سنن قومی و مسالک و مشارب حزبی و احوال و اوضاع طبیعی که هریک بخودی خود منشاء تقسیم ملل و مستدعی زندگی خاص و تجزی و تشیت قبائل و طوائف است تحقّق

این منظور یعنی وحدت عالم انسان امری صعب
و دشوار بدل ممتنع و محال نخواهد بود ؟

در این مقام باید متذکر گردید که وحدت مورد نظر
فاغ از شئون ظاهره و مأ فوق تشخّصات و تعیینات
فردیه است یعنی وحدت در کثرت و توحید در تحدید است
از ملاحظه هیکل انسان این کیفیت بخوبی ادراک میشود
اعضاً واجزاً بد ن با آنکه از حیث شکل و رنگ و حالت
وطبیعت و وظیفه مخصوص که بهر یک مفوض مگشته
مخالف و متنوعند و بهیچوجه آثار تشابه و تماثل در —
وظایف و اعمال آنان مشا هده نمیگردد معذلک بقوه
روح چنان ارتباط و اتفاق بین آنان موجود و علائم
وحدت وهم آهنگ مشهود که اگر فی المثل گوشه ای
از ناخن دست متالمشود و یا عضوی از اعضاء متاثر
گردد جمیع ارکان بدن بالطبع متالم و متاثر شود
عالم انسانی بمنزله هیکل بشر است و ملک و محل بمنزله
اعضاً وجواح آن

بنی آدم اعضاء یکدیگرانند

که در آفرینش زیک گوهرانند

چو عضوی بدرد آورد روزگار

دگر عضوها را نماند قرار

طبیعت خود بهترین معرف این حقیقت است شما در بوستانی وارد میشوید اشجار واژهای مشاهده مینمایید که هر پنجه از این مخصوص و شکل معلوم و رائج است معین و خاصیت مشخص است ولی چون بحکمت الهی تحت شمعان واحد و نسیم واحد قرار گرفته و از یک آب و خاک استفاده مینمایند نه تنها بین آنها تباين و تناقض مشاهده نمیشود بلکه نفس اختلاف انسان و تفاوت اغصان و افنان موجب مزید زیبائی گردد و بر طراوت و لطافت باغ بیفزاید و سبب التذاذ بصر شود حال اگر جمیع بوستان بر یک منوال بود یعنی فی المثل بتمامه از زنبق و یاسمن و یا گوگب و نسترن ترکیب یافته بود البته چنین جلوه و کمال را نداشت و چنین رونق و جلالی از آن ظاهر و نمایان نبود پس معلوم شد که اختلاف صوری را در قبال وحدت حقیقی حکمی نه و مراتب ظاهری را در مقابل ارتياط معنوی اعتباری نیست اکنون در ظل تعالیم حضرت بهما^۰ الله اوان و اجناس و طوائف وقبائل متعدد مجتمع شده که

از لحاظ زبان و آداب و رسوم و عادات مختلف و متفاوتند
 یعنی کل درنهایت اتحاد و اتفاق و در غایت محبت
 و ایتلافند باری چون وحدانیت الهیه محقق و وحدت
 مظاهر مقدسه رحمانیه یعنی وحدت انبیای الهی
 ثابت و مسلم وحدت نوع انسان نیز که پروردگار دست
 قدرت خداوندیکتا و مستفیض از انوار جهان بالاست
 واضح و مکشوف میگردد.

مطلوب ثالث نحوه حصول این حقیقت است یعنی
 ملاحظه این امر که با تصدیق باصل وحدت و ازعان
 با همیت ولزوم آن، این موهبت چگونه تحقیق یابد
 و انظمه مختلفه در ظل ترتیب و نظام واحد داخل
 گردد وجد اول و انها رصیره به بحر اعظم اتصال
 پذیرد مراجعته بتاریخ و ملاحظه مسیری که نوع
 انسان در مراحل مختلفه حیات اجتماعی پیموده مخصوصاً
 قدرتی که از طرف انبیای الهی دراد وار و اعصار مختلفه
 نسبت بهدایت عبار و ورود آنان در دایره الفت
 و وداد ظاهر گشته ما را بحصول این مقصد جلیل
 یعنی وحدت عالم انسان مطمئن و متیقّن میسازد
 انسان بد وی که دراد وار گذشته یعنی در مدارج اولیه

حیات جدا جد از بیست میکرد و در پیشه ها و صغاری
 واودیه و براری بصید حیوانات اشتغال داشت و بعده
 جنگلها امراض می نمود پس از چندی لزوم تعاون
 و تعاون را احساس کرد و حساستی ناس او را بهتر کرد
 عزلت و دخول در زندگانی اجتماعی رهبری نمود
 لذا بددا به تشکیل خانواده و سپس با ایجاد قبیله
 و بعدا بتأسیس هیئت جامعه به صورت اجتماع در مدینه
 میازرت کرد و قدم در میدان مدنیت گذاشت و باز اپریه
 ارتباط را توسعه داد تا با استقرار روابط سیاسی
 و اقتصادی و اجتماعی بین اعضاء^۱ مرکبde خود موفّق
 گشت و با هم میهنان خوبیش طرح الفت ریخت و دریک
 خاندان و کانون عظیم که آن را وطن نام نهاده اند
 توطّن اختیار نمود و با دیگر اعضاء^۲ جامعه عالم عقد
 دوستی و محبت منعقد ساخت و بدینقرار روزی خواهد
 رسید که افراد بشر بر حسب این حرکت طبیعی
 جامعه^۳ جهانی عالم را تشکیل دهند و ملل و نحل
 اعضاء^۴ یک عائله گردند چنانکه لیویوم مؤسّساتی که درین
 جو اجتماع بشری موجود است به نحوی از انجا^۵ حکایت
 از بهم پیوستگی و وحدت نظر در مسائل عمومی

انسانی مینماید حضرت بهاء الله در این باره میفرماید
 "فی الحقيقة عالم یک وطن محسوب است و میتوان
 علی الأرض اهل آن . "

تحقیق این امر یعنی حصول وحدت و اتفاق بین ملل
 و نحل عالم را میتوان بنحوی دیگر تبیین نمود و نیز میتوان
 بدان را از طریق دیگر اثبات کرد تا گذون نوع انسان
 برای حفظ حدود و شفور و تأمین مقاصد و منافع
 خویش با خذ سلاح علیه متوجه اوز متثبت شده و مصلحت
 خود را در تسلی بزور و اعمال قدرت و نفوذ دانسته
 است ولی در مستقبل ایام بعلت مفاسد و فجایع
 روز افزون جنگی بیم انهدام و انقراض عالم بشریت
 مسئله حرب بتدریج اهمیت و موقعیت خود را از دست
 خواهد داد و در انتظار مذموم و مکروه بل منفی و مضری
 مطروح خواهد گردید و کار بجائی خواهد رسید که
 ملل و نحل جهان نفع خویش را در استقرار صلح
 ملاحظه نمایند و صرفه و صلاح جامعه را در ترک
 سلاح و حل مسائل مختلف فیه از طریق سالم است
 آمیز مشاهده کنند بعبارة اخیری همان غرض و —
 انگیزه ای که الیوم نوع بشر را بقیام مسلحانه برانگیخته

بعد ا او را با قدام صلح طلبانه مهیوٰث خواهد نمود
 و حبّ ذات که غریزهٔ طبیعی است او را به تحکیم
 مبانی صلح و اجتناب از مخاطر جنگ تشویق خواهد
 گرد تا آنکه تنافع بقا در پرتو تعالیم الہی به تعاضد
 بقا تبدیل یابد و اختلاف و خصوصت جای خود
 را با پیتلاف و محبت تسلیم نماید و نوایای عالیهٔ انسان
 دوستی در نهاد افراد بشر متهم گردد .

حضرت بهاء اللہ با توجه باصل گلی وحدت که موافق
 با روح خلقت و ملایم با فطرت اصلیه انسان است
 موجبات تحقیق این مقصد عظیم را در تعالیم و بیانات
 خویش فراهم فرموده یعنی آنچه را که مورث حصول
 این هدف اعلیٰ و تقویت این مقصد اسنی میباشد
 تثبیت و آنچه را که موجب تضییع و تزییف این اساس
 مقدّس شمرده میشود تحریم نموده است در این مقام
 در لوح دنیا میفرماید " ای اهل عالم فضل این
 ظهور اعظم آنکه آنچه سبب اختلاف و فساد و نفاق
 است از کتاب محظوظ نمودیم و آنچه علت الفت و اتحاد
 و اتفاق است ثبت فرمودیم تعیماً للعاظمین " نظری
 به تعالیم مقدسه بهائی این حقیقت متعالی را واضح

ومکشوف میسازد اولین محرك عظیم جهه وصول باین
 مقصد فخیم نفس قیام آن حضرت در قطب امکان
 میباشد چنانکه در ادوار سابقه نفس قیام حضرت
 موسی و حضرت مسیح و حضرت رسول اکرم علیهم السلام
 اطیب التحیة والثنا نفوس را بحیات جدید بر
 انگیخت و بقیامت عظمی مبعوث نمود در اثر قیام
 حضرت بهاء الله هزاران نفس ازا حزاب و شعوب
 مختلف گرد این نیر اعظم مجتمع شدند و حججات
 و کثرات عالم کون را با تش محبت سوختند و از آنچه
 غیر اوست گسترنده و کل در خم یکرنگ توحید وارد شدند
 و بلسان جان باین بیان پر حقیقت ناطق گشتند :

گر مسلمان و گبر و بود ائمه
 گریهور و مجوس و ترسائی
 گر ز روس و پروس و روم و حبشه
 زانگلیسیم یا فرانسائی
 گر ز امریک و ور ز افریکی
 ز آسیائیم یا اروپائی
 مرد یک خاک و طفل یک وطنیم
 خلق یک شهر و اهل یک جاییم

همه این اسمهای رنگارنگ
 خوش بشوئید یک مسمایم
 گرچه زرد و سفید و سرخ و سیاه
 چهار طبع وجود یکتائیم
 این همه حد و سد چرا سازیم
 ما که چادر نشین بصرحائیم
 صلح ادیان شریعت دنیاست
 ما منادی به صلح دنیائیم
 این جهان مبتلا به رنج و عناست
 ست
 چاره اش منحصر بدین بها
 چنانکه ذکر شد حضرت بهاء الله تعالیم مقدسه خویش
 را نوعی تأسیس فرموده که هر مانع را در راه اتحاد
 بشر مرتفع مینماید و هر موجب و جهتی را در تعکیم
 این بنیان اقوم فراهم میسازد اصل اول و سبب اتم
 وحدت دین است اگر اختلاف مذهبی از میان بر خیزد
 بیقین مبین میتوان گفت که مانع اعظم از بین مرتفع
 خواهد گردید و حجاب اکبر منتفی خواهد شد
 فـ الحقيقةـ جـ اـ تـ حـ يـرـ وـ تـ عـ جـ بـ بـ لـ مـ حـ لـ تـ أـ سـ فـ وـ تـ أـ ثـ رـ
 است که با آنکه انبیای الهی ظهور یکدیگر را تصدیق

وكتاب وتعاليم يکدیگر را تأیید وناسرا بصلح ووحدت
 حقيقیه دعوت نموده اند پیروان آنان با یکدیگر
 در جنگ وجدالند ودر خصوصت و وبال حضرت
 بهاء الله در این باره میفرماید عالم انسانی را امراض
 متنوعه احاطه نموده وعلاج آن ورود در ظل شریعت
 الهی ودخول در سرایپرد وحدت ویگانگی است
 "والذی جعله الله الدّریاق الْأَعْظَمُ وَالسَّبِّبُ الْأَتَّمُ"
 لصحّته هو اتحاد من على الأرض على امر واحد وشريعة
 واحدة "يعنى پیدایش این منقبت موقف باتحاد
 من على الأرض واجتماع آن بر امر واحد وشريعة
 واحد است وهمین مطلبی است که پیغمبران الهی
 طریقاً بدان بشارت داده که در زمان آخر صلح وسلام
 بر قرار گردد وآشتی و محبت در بین انان ظاهر
 شود جمیع ازیک پیشمه بنوشند وكل در ظل یک
 خیمه وارد گردند زمین بهشت برین شود وجهان
 جهان علیّین گردد . لا یسمعون فيها لفوا ولا تائیما
 الا قیلا سلاما سلما .

اما مراتیع را که حضرت بهاء الله سبب نیل باین رتبه
 اعلی قرار داده اند اصول آن ضمن تعالیم عمومیّه

آن حضرت مذکور گردیده و اگر بدقت ملاحظه شود
 معلوم خواهد شد که آن مظہر مقدس‌الہی در احکام
 و قواعد موضوعه ابواب خلاف را از هر جهه مسدود
 و طریق نجاح و فلاح را مفتوح فرموده است آیا سیتوان
 تصور نمود اختیار یک لسان عمومی بین الطلب چقدر
 از مشکلات و سوء تفاهمات را مرتفع خواهد ساخت
 واصل تحری حقیقت چگونه جمیع را به صوب واحد
 و مقصود واحد سوق خواهد داد وکل را در سبیل
 مستقیم و منهج قویم سالک خواهد کرد و چون این
 امر یعنی تحری حقیقت خالی از تعصب و اوہام
 و فارغ از اعراض و اغماس ناس بحمل آید قلوب بیک
 نقطه متوجه گردد و جمیع در ظل لکمه واحد در —
 آیند زیرا حقیقت واحد است تعدد ندارد ملاحظه
 نمایید ترک تعصبات چگونه نفوس را از کابوس‌توهما ت
 نجات خواهد داد و آنان را چون گهای مختلف
 یک بوستان مایه تزیین عالم انسان خواهد نمود تعدد
 معیشت اختلاف طبقات را مرتفع‌سازد و ارواح و انفس
 را بیکدیگر نزد یک کند زنگ حضرت و آه از خاطر بسی
 نوایان بزرداید و بین ضعفا و اغنجای طرح دوستی

و آشتو اند از د مباری اخلاقی و روحانی این امر
 مبارک نفوس را به تهذیب اخلاق و توجه بحق و انصاف
 و اتصاف با وصف و سجای ای روحانی تشویق و تحریص
 نماید و فضائل و کمالات را در انتظار ناس جلوه بدیم
 لهد بدیهی است هر قدر دایره این ملکات و سمعت
 یابد و انسان ب تعالیم و موازین الهی آشناتر گردد
 با برآز تعاون و تعاضد شایقتر شود شجره نفاق
 از ریشه بر افتاد و نوع بشر مظهر فیوضات خدا و نور
 اکبر گردد تا بجائی رسد که وحدت تامه رخ گشاید
 و بیان حضرت ختمی مرتبت که میفرماید ما تری فسی
 خلق الرحمن من نفاوت فارجع البصر هل تری من
 فطور در عالم وجود تحقق پذیرد .

راجح باصل وحدت و حصول صلح و سلام در بین
 ابناء انسان یک مطلب دیگر ذکر و باین مقال خاتمه
 داده میشود و آن این است که ممکن است نفوسی
 را چنین تصوّری پیش آید و چنین پرسشی در خاطر
 خطور کند که در مالک و دیار در سراسر کره ارض -
 جمع کثیری از داشمندان و راد مردان بزرگوار
 موجود ند که در پیشرفت مقاصد و مآرب خیریه قائم

و در تألیف قلوب و تسیر خاطر نفوس ساعی و جاهد دد
 چقدر کتب و رسائل مشروحه در این باب تألیف
 گردیده و چه سازمانهای عظیمه گه با نجام این نیت
 حسنی یعنی گسترش صلح و آشتن در بین خلق اشتغا
 داشته و چه مقدار از شروتهاي سرشار و اموال بیشمار
 که صرف این امر مبرور شده است حال با وجود
 این ساعی جميله و مجهدات مستمره گه از طرف
 افراد خیر خواه مجری گشته چگونه باصل وحدت عالم
 انسان و تأسیس صلح عمومی و دیگر تعالیم حضرت
 بهاء الله راجع با تحدار و اتفاق ولزوم تعاون و تعاضد
 بین ابنا بشر احتیاج افتاد بمحارت دیگر این نظر که
 حضرت بهاء الله اظهار فرموده اند تحصیل حاصل
 است و تعقیب امر واصل بلن چنانکه ذکر نموده اند
 بسیاری از عناصر و کیه و افراد صالحه در سراسر ارض
 در اجرا نوایای خیریه و تشویق نفوس باعمال بریه
 بكمال جدّ قائم و تاحد و امکانات بشریه در ساعی
 خویش موفق و مؤیدند ولی نکته ای دقیق و رمزی
 بفاایت لطیف در کار است که توجه بدان حل هر مشکل
 نماید و حقیقت امر را در نظر مجسم سازد و آن این

است که این آداب و اصول و این افکار و اذکار با آنکه
 خود پرتوی از انوار تعالیم الهیّه و مقتبس از شرایع
 رحمانیّه است معذلک بشهادت تاریخ هیچیک از قائمین
 باین خدمت با وجود حسن نیّت و صدق طویّت
 با نجام تطّور عمیق و ایجاد تحول عظیم در جامعهٔ
 عالم توفیق نیافته اند و این معنی یعنی تبدیل
 سرائر نفوس و تقلیب افکار و قلوب والقاً محبت و اتحار
 حقیق در صدور از شئون مخصوصه انبیا و رسول الهیّ
 بوده و هست برای توضیح مطلب مثالی ذکر می کنیم
 تصوّر کنید شخص دوستدار گل باشد و همه وقت
 از آن تمجید و توصیف کند و خانه و لانه خویش را بانوا^ع
 از هار و اوراد بیاراید و از صمیم قلب آرزو نماید که
 جمیع از رایحه طیّبه آن مستفیض گردند و بقدر مقدور
 در تجلیل گل و ریحان بکوشند و در تکریم بنفسه وارغوان
 سهو مشکور می‌دول دارند این احساس هر چند بنفسه
 مدعو و مقبول و نزد اهل ذوق محبوب ومطلوب است
 ولن این اشتیاق و تعلق خاطر فی حد ذاته مایهٔ
 تحقق گل نشود و علت ظهور لاله و سنبل نگردد خار
 زاری را حدیقهٔ غلها ننماید و شوره زاری را رشـگ

جنت اعلی نکند ظهور گل موقوف بهاری و نیسان
 ریسمی است تا حبه کامل نباشد و خاک استمداد —
 نیابد و اریاح لواقع نوزد و آفتاب جهانتاب پرتسو
 نیفکند و حفظ و حمایت دهقان شامل حال نگرد رگیاه
 سبز غروید و خاک سیاه فواكه طیبیه بیار نیارد هر
 چند آن عاشق دلداره در قول خود صادق باشد
 و در تجلیل و تکریم گل شائق پهمنین قوار حصول وحدت
 و یگانگی و ظهور اشمار فرزانگی و آزادگی نسیم الہی
 خواهد و نفات ریانی جوید حرارت آفتاب حقیقت
 لازم است وجود دهقان احادیث تا سنبلات معانی
 بحکمت ریانی از اراضی قلوب سر سبز شود و چمنستان
 وجود باوراند معنوی مزین گردد و عالمی از نفحات
 مسکیه آن مقطّر شود و جهانی از نسمات خفیه باش
 تر و تازه گردد بلی امروز مشارعات و تأسیسات فراموش
 در عالم وجود موجود که در ترویج مهاری صلح سمعی
 جمیل مبدول دارند و در تحکیم اساس دوستی جهاد
 پلیغ معمول نمایند این قیام و اقدام هر چند قد منی
 در راه تحقق صلح بشمار آید و با رقه ای از شمس
 حقیقت محسوب شود و قائمین باین خدمت فی الحقیقت

از جواهر خلق منظور و زینت بخش عالم انسان شمرد
 میشوند ولی قلوب تامستمّد از فیوضات حضرت محبوب
 نشود و اختلاف ملل و نحل بتمامه زائل نگردد تحقّق
 این امر ممتنع و محال است و این موهبت یعنی حصول
 صلی و سلام در بین انان موكول بدخول ناس در ظلّ
 شریعت واحد و امر واحد است تا بینونت ها را مرتفع
 سازد و افکار متشتّت را در صفع واحد در آورد و جمیع
 را در خم پیگرنگ وحدت که تقدیس از رنگهای مختلف
 بشری و تنزیه از حدود و قیود عنصری است وارد نماید
 چقدر مناسب مقام است اشعار زیر که در وصف ربیع
 الہی و انوار شرقه از شموس سبحانی انشاء شده
 و از تربیحه پاک و مصباح تابناک سراینده شعر
 حکایت می کند و آن این است :

آری تا فیض نه بخشد ربیع
 لاله نروید بطراز بدیع
 تا نوزد بوی خوش نو بهار
 زنده نگردد چمن و مرغزار
 شمع که بالقوه فروزان بسود
 بی مدد نار نه سوزان بسود

حبّه که لا یق بود و مستعِمَّ
 بی کمک شمس نروید بجَد
 در دل سذَک آب اگر مختلف است
 فائده و نفع از آن منتفی است
 چون به لالی نبود دسترس
 درته امواج چه لولوچمه خس
 لا جرم آن بار به مر با صدار
 فاش کند معنی یوم الْتَنَاد
 نارش با زیست تو گردد چویار
 بد هم فی لبس شود آشکار
 سر و قدش در چمن جان چمد
 روح در آفاق و در انفس مد
 یوم ظهر اول پیدایش است
 باغ جهان راگه آرایش است
 روز بهار است وز گزار جان
 گردد گلهای حقایق عیان
 رشحه نیسان خداوند پان
 صفحه ارواح گند تا بنان

ساحت دلها چمن آئین بود
 مخزن انواع ریاحین بود
 آنچه نهان باشد ش اند سرشت
 جلوه دهد دولت اردی بهشت

جوج تو نزاند^۱ اسقف عالی مقام کلیساں ایرلند که در ظل
 امر بهائی وارد گردیده و صاحب کتب و تأثیفات کثیر
 است در یکی از آثار خود راجع باین امر اعظم و تحقق
 صلی و آشتی در بین دولت و مملک ارض چنین مینگارد
 "اما آنچه محقق است این است که هر قدم که
 از طرف مردمان بصیر و منور الفکر برای اصلاح عالم
 برداشته شود و هر طریقی که برای تهذیب اخلاق
 و تحدیل افکار ام تفحص و تجسس گردد متضمن
 اجراء اصول ثابت و حقایق اساسیه ایست که آن اصول
 و حقایق را حضرت بھا^۰ الله از مدتها قبل پیش بینی
 فرموده و نفوس بشریه از قبول آن امتناع ورزیده اند
 بهمراه اخراج فوجده آمال و خلاصه آرا^۰ و عالیترين
 و منورترین احساسات مترقبه بشر مندرج و مندرج
 در تعالیع است که حضرت بھا^۰ الله تأسیس و حضرت
 عبد البهای^۰ بکمال بساطت و اتقان تبیین فرموده اند "

سهی جهه حصول این مقصد کریم متذکر میشود "امر عظیم
 آتعار و آتفاق ملل که اس اساس جهه استقرار صلح
 عمومی و حصول عزت و سعادت جاودانی است تلو
 هفت اصل اصیل که چون شمع در بین حقایق الٰهیه
 شرق و روشنی بخش انجمن انسان است در بیانات
 مبارکه حضرت مهد الٰهیا" با بدعا بیان و ابلغ تبیان
 اعلام گردیده و آن عبارت است از شمع اول و حدت
 سیاسی شمع روم وحدت آراء در امور عظیمه شمع
 سوم وحدت آزادی شمع چهارم وحدت دینی شمع
 پنجم وحدت وطني شمع ششم وحدت جنس شمع هفتم
 وحدت لسان ۰

دوم

شرح حال مؤسّین امر اعظم بهائی

حال چون از بحث عمومی و کلی راجع بتعالیّم
این امر اعظم فرات حاصل گردید مختصّی در باب
مؤسّین این شرع اقوم افخم وتاریخ حیات ایشان
نکتگو میشود تا مایه^ه مزید استحضار قارئین محترم گردد
این موضوع بسیار مفصل و مشروح و اطلاع بر آن
مستلزم امعان نظر و مطالعه کتب تاریخیّه است همین‌قدر
ذکر میشود که در سال ۱۲۶۰ هجری قمری (مطابق
با سنّه^ه ۱۸۴۴ میلادی) جوانی تاجر از مدینه شیراز
بنام صیرزا سید علی‌محمد در حینیکه بیش از بیست
و پنج سال از عمر مبارکش نگذشته بود بدعوت وهدایت
ناس قیام فرمود و خود را باب و فرستاد^ه الهی که
در کتب و صحاف آسمانی بهظور مقدّسش وعد داده شد
اعلام نمود و جمیع تابعان را بهظوری اعظم از ظهور
خوبی شارت داد و آنان را بتهییت الهیه تربیت

کرد و مستعدّ دور جدید ساخت جمّ غفیری از طلاق
 علوم دینیه و انفس مجرّد که دارای روح پاک و فوادر
 تابناک بودند دعوت حضرتش را قبول نمودند و سخنان
 آن حضرت را چون گفته انبیای الهی کلام رہانی
 و وحی آسمانی دانستند در قلب و روان اطمینان
 یافتند که این آثار و انوار صدورش از شخص جوانی که
 درزی تجارت داخل و از علوم ظاهره و معارف مکتبه
 عاری است ممتنع و محال است مگر آنکه طهم بالهامت
 غیبیه باشد و مؤید بتأییدات رحمانیه این بود که
 بعظمت مقامش اذعان و بانتشار امر و ابلاغ کلمه اش
 قیام نمودند و پنهایت همت و انقطاع در میدان
 جانشانی تاختند وصفحات مازندران و نیریز وزنجان
 و طهران و سایر بلاد ایران را بخون خویش گلگون
 ساختند و چون امر باب شیوع یافت وصیت کلمه اش—
 ولوله در آفاق انداخت دولت و ملت و علمای رسوم دست
 بدست یکدیگر داده متحداً متفقاً بر مخالفت آن مظهر
 امر الهی همداستان شدند و در هدم بنیانش کوشیدند
 تاریخ این قیام روحانی و حملات دشمنان و پایداری
 واستقامت پیروان در کتب و صحف تاریخیه بتفصیل مذکور

است که مطالعه آن هر شخص منصفی را متنبه نماید
 و از قدرت و قوّت و جانبازی و فد اکاری این نفوس
 منقطعه متّحیر و مقاوم سازد باری چیزی از اظهار امر
 باب نگذشت که آن حضرت را دستگیر و از شیخ راز
 باصفهان و از آنجا به تهران و سپس باز ریا جان
 تهمیید نمودند و در جبال مرتفعه ماکو و چهريـق
 مسجون ساختند و مدد سه سال آن نور مهین را در
 شدید ترین قلاع معذّب و گرفتار کردند در خلال
 احوال آن وجود مبارک به تبریز احضار و در مجلسی
 مرکب از علماء اعلام در حضور ناصر الدین میرزا
 ولی‌محمد که در آن او اوان حکومت آذربایجان را دارا
 بود مورد محاکمه واقع گردید از دعوی حضرت سئوال
 نمودند ادعای قائمیت فرمود و دلائل بر حقانیّت
 امر خویش اتهیان نمود و آیات و کلمات نازله را حجت
 باقیه دانست چون این آواز بلند شد و دعوی
 قائمیت شهرت یافت فتنه و آشوب اوج گرفت زعماء
 قوم بجوش و خروش افتادند و چاره را منحصر بقتل
 آن وجود مقدس شمردند و تصور نمودند که با اهراق
 دم آن حضرت نور حق خاموش گردد و ندای جانفزای

الہی فراموش شود این بود که در سنه ۱۲۶۶ هجری
 یعنی پس از شش سال مصائب و آلام گوناگون حضرتش
 را بر حسب فتوای روئای دین در سر بازخانه تبریز
 در هوا آویختند و هدف هزار گلوله قرار دادند و چون
 در نظر آریم که آن مظہر رافت و نورانیت و مظلومیت
 کبیری را جز دعوت ناس بحقیقت الہیه و تعلیم کمالات
 روحانیّه مقصد و مرآتی نبود این بیان متین که در کتاب
 مبین مصطور بخاطر آید و غفلت و ضلالت ظالمان واضح
 و عیان گردد قال و قوله الحق "وقال رجل مؤمن من
 آل فرعون يكتم ايمانه اتقتون رجالا ان يقول رب الله
 وقد جاءكم بالبيانات من ربكم و ان يك كاذبا فعليه
 كذبه و ان يك صارقا يصيكم بعض الذى يعدكم ان الله
 لا يهدى من هو مسرف كذاب" و هر صاحب بصر
 و ادراکی واضح و روشن است که پیغمبر اکرم را از ذکر
 این وقایع در قرآن کریم منظور بیان حقایق الہیه بوده
 تا اهل بصیرت بموافقت امر مطلع گردند و بر بدایع
 اسرار آگاه شوند و در یوم ظهور از اراده رب غیور
 منحرف نگردند ولی افسوس که این تذکار عظیم و اندار
 عصیم مانع از تعریض اهل کین نگردید و موجب انتبه

غافلان نشد و عمل نمودند آنچه را که مقرّبان درگاه
بنویسند و ندپه درآمدند .

از قلم حضرت باب آثار کثیره از خطب و آیات و تفاسیر
و مناجات نازل گردیده که کل کاشف دقايق بدیمه و
مبین رموز و اشارات کتب مقدسه و ذکر مقامات
توحید و اوصاف و نعموت خداوند مجید است آن
حضرت بشریف مگه و علما و رؤسای روحانی ایران در اکثر
مدن و بلاد تواقیع مخصوص صادر و در آن الواح و
رسائل رسالت مقدس خویش را اعلام و آنان را باتباع
از سنن و فرائض رحمانیه دعوت فرمودند و نیز بسلطان
وقت محمد شاه و وزیر اعظم وی همچنین به پادشاه
عثمانی و والی بغداد خطابات عظیمه مهیمنه ارسال
و اهمیت و مسئولیت خطیر آنان را خاطر نشان نمودند و
لزوم انقیاد و اطاعت از تعالیم الهی را با بلغ بیان و
افصح تبیان یار آور گردیدند .

حضرت بهاء الله نام مبارکشان میزا حسینعلی و پدر
بزرگوارشان جناب میرزا عباس نوری مشهور به میرزا بزرگ
میباشند که از رجال محترم و عالیقدر در بار فتحعلی
شاه بودند حضرت بهاء الله پس از استماع ندائی باب

امر آن حضرت را تصدیق و با علاوه کلمه الهیه قیام
 فرمودند و در بین اصحاب و انصار در صفحه مقدم
 قرار گرفتند تا آنکه در سال ۱۲۶۸ هجری حادثه
 رم شاه یعنی تیر اندازی بناصر الدین شاه اتفاق
 افتاد و با بیان مورد تعقیب و شکجه و آزار واقع
 گشتد حضرت بها الله نیز در این واقعه دستگیر
 و در سیاه چال طهران مسجون شدند و در همان
 سنه که بر بیانات حضرت باب به "سنہ تسع" مذکور
 آن حضرت برسالت عظمی معموث و به تربیت و هدایت
 من على ا لأرض مأمور گردیدند و پس از چهار ماه که
 با شد پلایا مبتلا بودند از زندان طهران مستخلص
 و با مر حکومت بدینه ب福德ار که در آن زمان تحت
 حکومت آل عثمان واقع بود تهیید شدند و بعد
 از یازده سال اقامت در ب福德ار بنا به صلاح دیدار
 دولتین ایران و عثمانی یعنی ناصر الدین شاه و سلطان
 عبد العزیز با سلام بیول و آز آنجا بادرنه و از ادرنه
 بقلمه نظام عکا که منفای سارقین و قاتلین و مجرمین
 سیاسی حکومت عثمانی محسوب میگردید سرگون
 شدند و با ورود آن حضرت پس جن عکا وعود الهیه

ظاهر گردید و بشارات کتب مقدسه راجع به پیغمبر
 رب الجنود در آن سرزمین مقدس واضح و لائح آمد
 حضرت پهله‌الله در سال ۱۲۷۹ هجری یعنی نوزده
 سال پس از ابلاغ امر حضرت باب در حین حرکت
 از بغداد در باغ نجیب پاشا که بعد از باغ رضوان
 موسوم گردید مأموریت و رسالت خود را که بمشیّت
 الہی در زندان طهران حاصل فرموده بودند علنا
 اظهار نمودند و پرسه از وجه منیر برداشتند ولی این
 اظهار امر مخصوص اهل بیان یعنی پیروان حضرت با
 بود و چون بادرنه که نزد بهائیان بارض سرّ مصروف
 است وارد فرمودند اراده مبارکشان بر آن تعلق
 گرفت که مقام خود را علی روئس الأشهاد بر اهل عالم
 خصوصاً بطوطک و سلاطین اعلام نمایند و آنان را با جراء
 تعالیم الہی در این عصر نورانی متذکر شوند این بود
 که از قلم ایشان الواحی در ارض سرّ و عکاً بمصادر امور
 و زمام‌دلان جمهور مرقوم و ارسال گردید از جمله لوحی
 خطاب بمحبد العزیز وزرای او ولوحی به ناصر الدین
 شاه سلطان ایران ولوحی با عازاز ویکتوریا مملکه انگلستان
 ولوحی با فتخار الکساندر دوم پادشاه روس ولوحی

برای ناپلیون سوم امپراطور فرانسه ولوحی خطاب
بحبر اعظم پاپ بینهم وخطاباتی با امپراطور آلمان
واطربیش ورؤسای جمهور امریک و توقیعاتی بر رؤسا
و پیشوایان ادیان مختلفه از مسیحی وکلیمی وزردشتی
و اسلام ولوحی مخصوص بکافه رؤسای ارض که به
”سوره المطوك“ معروف است و در آن لوح منیع سلاطین
و امراء عالم را بحق و حقیقت واجراء عدالت و حفظ عبار
و آسایش من فی البلاد دعوت میفرمایند .

حضرت بهاء اللہ مدّت بیست و چهار سنه از حیات
مقدّس خود را در عکاً که در آثار مبارک به ”سجن
اعظم“ موصوف گردیده گذراندند نفوسي که بتاریخ
واحوال آن مدینه محسنه آگاهند بخوبی میدانند که
او ضاع آن شهر در آن اوان ازلحاظ ویرانی و کثافت
محیط و آلدگی آبودی هوا و انحطاط اهالی به
درجه شدید وغیرقابل تحمل بود و دشمنان را از اعزام
آن حضرت بآن نقطه منظور آن بود که این سراج
بکلی خاموش گردد و امر اللہ مضمحل و فراموش شود
ولی چون اراده الهی بر بسط تعالیم ربیانی
و اشاعه انوار صمدانی تعلق گرفته بود زندان بقصر

کیوان تبدیل یافت و ذلت بعزم کبری منتهی شد
 یریدون ان یطفقوا نورالله با فواهم و یا بی اللـه
 الا ان یتم نوره ولو کره الکافرون حضرت بهاء اللـه
 در ارض سـر و عـکـا بنزول آیات و اطهار بینـات مـأـلـوفـ
 گـشـتـنـد اـزـقـلم آـنـ حـضـرـتـ مـتـجـاـوزـ اـزـ يـكـصـدـ جـلـدـ السـوـاحـ
 وـ آـثـارـ کـهـ کـلـ مشـعـرـ برـتـهـذـبـ اـرـوـاحـ وـتـعـدـیـلـ اـفـکـارـ
 وـ تـهـبـیـتـ بـذـیـلـ عـقـدـ وـعـصـمـتـ وـتـمـسـکـ بـحـبـلـ اـمـانـتـ
 وـ دـیـانتـ اـسـتـ صـادـرـ گـردـیدـ بـعـلاـوهـ دـرـکـتابـ اـقـدـسـ
 مـتـضـمـنـ حدـودـ وـ شـرـائـعـ اـیـنـ اـمـرـ اـعـظـمـ وـهـمـچـنـیـنـ دـرـ الـوـاحـ
 کـشـیرـهـ اـزـ قـبـیـلـ اـشـرـاقـاتـ وـتـجـلـیـاتـ وـطـرـازـاتـ وـپـشـارـاتـ
 وـکـلـمـاتـ وـلـوـحـ مـقـصـودـ وـلـوـحـ دـنـیـاـ وـلـوـ حـکـمـتـ وـلـوـحـ
 هـیـکـلـ تـکـلـیـفـ منـ عـلـیـ الـأـرـضـ وـرـؤـسـاـیـ دـوـلـ وـمـلـلـ
 رـاـمـعـیـنـ فـرـمـوـنـدـ وـاسـاسـ نـظـمـ بـدـیـعـ جـهـانـ آـرـایـ الـهـیـ
 رـاـبـنـهـایـتـ اـتـقـانـ وـاسـتـحـکـامـ بـنـهـادـنـ وـبـصـراـحـتـ
 تـآـمـ اـعـلـامـ فـرـمـوـنـدـ کـهـ اـگـرـ اـزـ اـرـادـهـ سـبـحـانـیـ سـرـپـیـچـیدـ
 وـبـحـقـ وـتـعـالـیـمـ رـیـانـیـ تـوـجـهـ نـنـمـایـنـدـ عـالـمـ وـجـدـ وـدـ
 رـاـ مـصـابـ لـاـ تـحـصـیـ اـحـاطـهـ خـواـهـ نـمـودـ وـ آـنـچـهـ
 بـرـ اـحـزـابـ وـاقـوـامـ سـالـفـهـ دـرـادـ وـارـ مـاضـیـهـ بـعـلـتـ عـدـمـ
 اـجـرـاءـ نـصـایـحـ وـمـوـاعـظـ الـهـیـهـ وـارـدـ شـدـ موـشـحـ آـنـ دـرـ

كتب وزیر سماویه موجود است در این قرن اعظم
باشد احوال رخ خواهد گشود " وان لن تستنصحوا
بما انصحناكم فـى هـذا الـكتـاب بـلسـان بـدـع مـبـينـا
يأخذ كـم العـذـاب من گـل الجـهـات ".

اینک برای مزید استحضار شمّه ای از وصایا و نصایح
صادره از کلک مقدس حضرت بهاء اللہ در زیل درج
میشود تا ارباب بصیرت بعلوّ بیانات آن مظہر احادیث
بی برنده و با صالت و جامعیت تعالیم مبارکش مذعن
گردند .

۱— دین نوری است مبین و حصنی است متین
از برای حفظ و آسایش اهل عالم چه که خشیة اللّه
ناس را بمعرفه امر واز منکر نهی نماید اگر سراج
دین مستور ماند هرج و منج راه یابد نیز عدل
و انصاف و آفتاب امن و اطمینان از نور باز مانند .
۲— مقصود از ارسال رسول و انزال کتب معرف
الله والفت و اتحاد عباد بوده .

۳— الیوم دین اللّه و مذهب اللّه آنکه مذاهب
مخالفه و سبل متعدده را سبب و علت بخضا ننمایند
این اصول و قوانین و راههای محکم و متین از مطلع واحد

ظاهر و از مشرق واحد مشرق و این اختلافات نظر
بصالح وقت و زمان و قرون و اعصار بوده ای اهل
بها کمر همت را محکم نمایید که شاید جدال و نزاع
مذهبی از بین اهل عالم مرتفع شود و محو گردد .

۴— ای دانایان ام از بیگانگی چشم بردارید
و به یگانگی ناظر باشید و با سایرین که سبب راحت
و آسایش عموم اهل عالم است تمّسک جوئید این یک
شهر عالم یک وطن و یک مقام است از افتخار گه سبب
اختلاف است بگذرید و با آنچه علّت اتفاق است توجه
نمایید .

۵— آسمان حکمت الهی بد و نیر روش و منیر
مشورت و شفقت وخیمه^۰ نظم عالم بد و ستون قائم
وبرپا مجازات و مكافات .

۶— علم بمنزله^۰ جناح است از برای وجود و مرقا
است از برای صعود تحصیلش بر کل لازم ولگن علومی
که اهل ارض از آن منتفع شوند نه علومی که بحرف
ابتدا شود و بحرف منتهی گردد .

۷— ای دوستان جهد نمایید شاید مصیباتی
که فی سبیل الله بہ مظلوم و شما وارد شده بین ناس

ضایع نشود بذیل عّفت بتمسک نمائید و همچنین بحبل امانت و دیانت صلاح عالم را ملاحظه نمائید نه هوا نفس را .

۸- یا اهل بهاشما مشارق محبت و مطالع عنایت بهی بوده و هستید لسان را به سبّ ولحن احدی می‌الائید و چشم را از آنچه لا یق نیست حفظ نمائید آنچه را دارائید بنمائید اگر مقبول افتاد مقصود حاصل و الا تعرّض باطل ذره بنفسه مقبلین الى الله المهمین القيوم .

۹- ای دوستان سراپرد ه یکانگی بلند شده بچشم بیگانگان یکدیگر را مبینید همه بار یکداریم و برگ یک شاخصار .

۱۰- با جمیع اهل عالم بروج و ریحان معاشرت نمائید چه که معاشرت سبب اتحاد و اتفاق بوده و هست و اتحاد و اتفاق سبب نظام عالم و حیات امماست

۱۱- یا حزب الله بخود مشغول نباشد در فکر اصلاح عالم و تهذیب ام باشد اصلاح عالم از اعمال طبیبه ظاهره و اخلاق راضیه مرضیه بوده .

۱۲- مقصود از کتابهای آسمانی و آیات الله

آنکه مردمان براستی و دانایی تربیت شوند که سبب راحت خود و پندگان شود هر امری که قلب را راحت نماید و بر بزرگی انسان بیفزاید و ناس را راضی دارد مقبول خواهد بود .

۱۳- اجعلوا أشرافكم افضل من عشيقكم و غدكم
احسن من امسكم فضل الأنسان في الخدمة والكمال
لا في الزينة والثروة والمال .

۱۴- ان تكن ناظرا الى العدل فاختر لدونك
ما تختاره لنفسك وان تكن ناظرا الى الفضل دع ما
ينفعك وخذ ما ينفع به الناس .

۱۵- زبان گواه راستی من است او را به دروغ
میالا ثید و جان گنجینه راز من است او را بدست
آز مسیارید .

۱۶- این حزب در مملکت هر دولت ساکن
شوند باید با مانت و صدق و صفا با آن دولت رفتار
نمایند هذا ما نزل من لدن آمر قدیم .

۱۷- اغنية را از ناله سحر گاهی فقر اخبار
کنید که مهادا از غفلت بهلاکت افتد و از سدره
دولت بن نصیب مانند الکرم والجود من خصالی

فهنيتا لمن تزيين بخصالى .

۱۸ - قد منعتم عن النزاع و الجدال فى كتاب الله
 العزيز العظيم تمسّكوا بما تنتفع بها نفسكم و اهل العالم
 كذلك يامرکم مالک القدّم الظاهر بـأـلـسـنـمـاـعـهـ اـلـأـعـظـمـهـ
 هـوـاـلـآـمـرـالـحـكـيـمـ .

۱۹ - جميع را بصلاح اکبر که سبب اعظم است
 از برای حفظ بشر امر نمودیم سلاطین آفاق باید
 با تفاوت باین امر که سبب بزرگ است از برای راحت
 و حفظ عالم تمسّک فرمایند اپشانند مشارق قدرت و
 مطالع اقتدار الهی .

۲۰ - براستی میگوییم حفظ مبین و حسن متین
 از برای عموم اهل عالم خشیة الله بوده اوست سبب
 اکبر از برای حفظ بشر و علت کبری از برای صیانت وری .
 حضرت یهاء الله در سال ۱۳۰۹ هجری قمری
 (مطابق با ۱۸۹۲ میلادی) در مدینه عکاً از عالم انسی
 بجهان بالا شتافتند و بموجب کتاب وصیت خود که به
 "کتاب عهدی" موسیوم و موصوف است فرزند ارشد خویش
 حضرت عبد البهاء را که شر حال ایشان در صفحات
 بعد ذکر خواهد شد مرجع اهل بہا و مبین کتاب

و مرکز عهد و میثاق الهی مقرر و مخصوص فرمودند . اینکه ذکر کتاب عهد در بین است بین مناسبت نیست بعض از فقرات آن لوح عظیم که آخرین نصایح و وصایای آن مرّیں علیم خطاب به عالم انسانی است درج گردد تا اصحاب خرد و بصیرت بمنظور و مقصود حقیق آن نیز عظمت کما هو حقه مطلع گردند .

کتاب عهدی

اگر افق اعلی از زخرف دنیا خالی است ولگن در —
خزائن توکل و تفویض از برای وراث میراث مرغوب
لا عدل له کذاشتیم کچ نگذاشتیم و بر رنج نیفزویدیم
ایم اللہ در شروت خوفهستور و خطر مکون انظر واشم
اذکر واما انزله الرّحمن فی الفرقان" ویل لکل همزة لمزة
الذّی جمع مالا و عدّه ثروت عالم را وفائی نه . آنچه
را فنا اخذ نماید و تغییر پذیرد لا یق اعتنا نبوده و
نیست مگر علی قدر معلوم مقصود این مظلوم از حمل
شداید ویلایا و اتزال آیات و اظهار بینات احمد نار
ضفینه و بغضنه بوده که شاید آفاق افتدہ اهل عالم
بنور اتفاق منور گردد و با سایش حقیق فائز و از افق

لوح الہی نیر این بیان لاقع و مشرق باید کل بآن
 ناظر باشند ای اهل عالم شما را وصیت می نماییم
 پانچه سبب ارتفاع مقامات شما است پستقوی اللہ تمسک
 نمائید و بهذیل معروف تشبت کنید براستق میگوییم
 لسان از برای ذکر خیر است اورا بکفار زشت
 میالا ثید عفا اللہ عما سلف از بعد باید کل بما
 ینبهض تکلم نمایند ازلعن و طعن و مایتکدر به الانسان
 اجتناب نمایند مقام انسان بزرگ است چندی قبلاً این
 کلمه علیاً از مخزن قلم ابھی ظاهر امروز روزی است
 بزرگ و مبارک آنچه در انسان مستور بود امروز ظاهر
 شده و میشود مقام انسان بزرگ است اگر بحق و راستی
 تمسک نمائید و بر امر ثابت و راسخ باشد انسان حقیق
 بمتابه آسمان لدی الرحمن مشهود شمس و قمر سمع
 و بصر و انجم او اخلاق منیره مخیله مقامش اعلی المقام
 و آثارش مریم امکان . . . ای اهل عالم مذهب الہی
 از برای محبت و اتحاد است اورا سبب عداوت و اختلا
 نمائید نزد صاحبان بصر و اهل منظر اکبر آنچه
 سبب حفظ و علت راحت و آسایش عباد است از قلم
 اعلی نازل شده ولکن جهال ارض چون مریمی نفس

و هو سند از حکمتهای بالغه حکیم حقیق غاظنی دو
 بظنوں و اوہام ناطق و عامل یا اولیاً اللہ و امنائے
 طوک مظاہر قدرت و مطالع عزّت و شروت حقّت در بارہ
 ایشان دعا کنید حکومت ارض بآن نفوس عنایت شد
 و قلوب را از برای خود مقرر داشت نزاع وجدال رانهی
 فرمود نهیماً عظیماً فی الکتاب هذَا امرَ اللّهِ فی هذَا
 الظہورِ الْأَعْظَمِ وَ عَصْمَهُ مِنْ حُكْمِ الْمُحْوِرِ وَ زِينَهُ بِطَرَازِ
 الْأَثَيَاتِ أَنَّهُ هُوَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ . . . بِرَاسْتِي میگوییم
 تقوی سردار اعظم است از برای نصرت امراللهی
 و جنودی که لا یق این سردار است اخلاق و اعمال
 طبییه طاهره مرضیه بوده و هست بگوای عباد اسباب
 نظم را سبب پریشانی منماید و علت اتحاد را علّت
 اختلاف مسازید امید آنکه اهل بها بکلمه سپاراک قل کل
 من عند الله نا ظر باشند و این کلمه علیاً بمثابه آب است
 از برای اطفاء ناز ضفینه و بفضاء که در قلوب و صدور
 مکون و مخزون است احزاب مختلفه از این کلمه
 واحد بنور اتحاد حقیق فائز میشوند آنکه یقـول
 الحق و یهدی السـبـیـل و هو المـقـنـدـر العـزـیـزـ الجـمـیـلـ
 . . . انتهى .

پروفسور ای جی برون^(۱) استاد دارالفنون کامبریج
و مستشرق شهیر انگلیس در سال ۱۸۹۰ میلادی
یعنی دو سال قبل از صعود حضرت پهله^۰ الله در سجن
عکاً بازیارت آن حضرت موفق گردید و شرح آن ملاقات
تاریخی را در رسائل و تالیف خویش ضبط نموده که
شمه‌ای از آن بدینقرار است :

” هر چند پیش خود حدس میزد مهکجا و بدیدار چه
نفسی میروم ولی چون از قبل اطلاع کامل حاصل
نموده بودم از چگونگی این ملاقات بیخبر بودم تا
پس از یک لحظه با حالت آمیخته از حیرت و دهشت
وارد تالاری شدم و در گوشه^۰ تالار هیگل موقری
مشاهده کردم که بر مخدّه ای که بر کنار دیوار متگی
بود جالست کلاهی بلند از نوع تاج در پیشان
که اطراف آن را مولوی سفید گوچکی احاطه نموده بزر
سرداشت دو چشم بجمالی افتاد که هرگز فراموش
نمایم واز وصف عاجزم حدّت بصر از آن منظر اکبر
پدیدار وقدرت و عظمت از جمیعن مهینش نمودار بیک
نظره کشف روز دل و جان نمودی و بیک لحظه اسرار
قلوب بخواندی مهرس در حضور چه شخص ایستادم ”

و بچه منبع تقدیس و محبتی تعظیم نمودم که تاجداران
 عالم غبظه خورند و امپراطورهای ام حسرت برزئه
 سپس با لحنی لطیف بکمال وقار و عظمت مرآ امریکلوس
 فرمودند و باین بیانات ناطق گشتند "الحمد لله
 فائز شدی . . . و بدیدار این مسجون منقی آمدی ما
 را جز صلاح ام و اصلاح عالم مقصودی نبوده و نیست
 افسوس که نفوس مارا محرك فساد دانند و مستو جب
 عذاب و عقاب . . . جمیع ملل باید در ظل شریعت
 واحد در آیند و باهم چون برادر مهرپرور گردند
 روابط محبت و اتحاد بین ابناء بشر مستحکم شود
 و اختلافات مذهبی و نژادی مرتفع گردد . . . چه ضرر
 و زیانی در این تعالیم موجود است؟ بلی همین قسم
 خواهد شد منازعات بی شر و محاربات خانمانسوز
 بر طرف گردد و "صلح اعظم" استقرار یابد . . . آیا
 شما در مالک اروپ بهمین اصول نیازمند نیستید . . .
 آیا این امری نیست که حضرت مسیح اخبار نموده است؟
 جدال و نزاع باید بالمره منتفی شود و اهل عالم کل
 اعضاء یک خاندان گردند و افراد یک قبیله و دودمان
لیس الفخر لمن یحب الوطن بل لمن یحب العالم (۱)

چنانکه ذکر شد تاریخ این امر وسیع و شرح حیات
 حضرت بهاء اللہ بفایت دقیق و عظیم است ولی
 برای آنکه نبذه ای از مصائب و آلام آن حضرت مذکور
 و مراتب انقطاع واستقامت آن وجود مبارک معلوم گردد
 مختصرًا مرقوم میشود که آن حضرت در الواقع و آثار
 شتّی بلایای واردہ در سبیل الہی را بجان ودل -
 خواستار گردیده و آن را مایه عزّت و علو امرالله
 و موجب بسط و انتشار کلمة الله تلقی فرموده است از
 جمله در لوح ناصر الدین شاه سلطان ایران میفرماید -
 قوله العزيز :

"لولا البلا في سبيل الله ما لذلى بقائى وما نفعنى
 حياتى . . . قد جعل الله البلا غارىه لهذا الدسکرة
 الخضراه و زباله لمصباحه الذى بها شرق الأرض و
 السماه " يعني حق جل جلاله بحکمت ربیانی بلا را در
 چمنستان الہی چون امطار صبحگاهی مقدّر فرموده و
 رزا یا را در مصباح رحمانی چون فتیله نورانی چمن
 رابی شبیم طراوتی نیست و سراج رابی روغن ضیاء
 و حرارتی نه .
 هنگامی که حضرت بهاء اللہ در بفاده تشریف

داشتند علماء و فقان نمودند که وجود ایشان
 در حدود ایران در جوار مقامات متبرکه موجب هیجان
 عبار و انقلاب پلار گردیده و برای حفظ امنیّت
 و حصول آرامش و راحت تغییر محل اقامت آن حضرت
 لازم و ضروری است میرزا سعید خان وزیر امورخارجه
 نظر بسوابق آشنائی که با حضرت بهاء اللہ داشت
 خواست این منظور را نوعی اجرا نماید که بزعم وی هم
 مقصود علماء برآورده شود وهم احترامات و مقامات
 حضرت بهاء اللہ محفوظ ماند لذا مکتوبین بحضور مهارک
 مصروف داشت و استدعا نمود در این هنگام که
 ضوضا و غوغای عوام بلند شده و هیکل انسور در معرض
 خطر شدید واقعند برای حفظ جان چندی ترک
 آن سامان فرمایند تاسیل مخالفت فرو نشیند و طوفان
 مهاندست آرام گیرد حضرت بهاء اللہ پس از وصول
 مکتوب لوحی در جواب عنایت فرمودند که هر منصف
 بهمیر از ملاحظه آن بعلو مقام و سموّ مقصود و مرام
 و مراتب تسلیم و رضای آن حضرت آگاه گردد و در
 قلب و روان شهادت دهد که صاحب این کلمات
 جز بحق و حقیقت بامری ناظر نبوده و جز اجراء

اراده‌هی مقصد و مرادی نخواسته است و این است قسمتی از متن آن لوح عظیم که می‌فرماید .

حوالعلیّ الْأَعْلَى

شکرشکن شوند همه طوطیان هند

زین قند پارسی که به بنگاله می‌رود
مکتب آن جناب بر مکمن فنا و اصل و بر مخزن تسلیم
و رضا وارد آنچه مسطور شد منظور کشت و هر چه
مذکور آمد صحیح و درست ولکن محبّان کوی محبوبو
محرمان حريم مقصود از بلا پر وا ندارند و از قضا
احتراز نجویند از بحر تسلیم مرزوقند و از نهر تسنیم
مشروب رضای دوست را بد وجهان ندهند و قضای
محبوب را بقضای لا مکان تبدیل ننمایند و هر بلهات
را چون آب حیات پتوشنند و سم کشند را چون شهد
رو بخشند لا جرعه بیاشامند در صحراء‌های بی آب
مهلك بپیاد دوست موّاجند و در پارده‌های متلف
بجانفشاری چالاک دست از جان برداشته اند و عزم
جانان نموده اند چشم از عالم بر بسته اند و بجمال
د وستگشوده اند جز محبوب مقصودی ندارند و جز

وصال کمالی نجویند به پر توگل پرواز نمایند و بجناح
 توسل طیران گند نزد شان شمشیر خونریز از حریر
 بهشتی محبو تر است و تیر تیز از شیرا^م مقبولتر
 زنده دل باید در این ره صد هزار
 تاکند در هر نفس صد جان نثار
 دست قاتل را باید بوسید و رقص کنان آهندگ کوی
 دوست نمود چه نیکوست این ساعت وچه مليح است
 این وقت که روح معنوی سر جان افشاری دارد و دیگل
 وفاعم معراج فنا نموده گردن بر افراد ختیم و تیغ بید ریغ
 یار را بتمام اشتیاق مشتاقیم سینه را سپر نمودیم و تیر
 قضا را بجان محتاجیم از نام بیزاریم واز هر چه غیر
 اوست در کنار فرار اختیار نکیم و بدفع اغیار نیرد ازیم
 بدعا بلا را طالبیم تادر هواهای قدس رون پرواز کنیم
 و در سایه های شجر انس آشیان سازیم و بمنتهی
 مقامات حب منتهی گردیم از خمرهای خوش وصال
 بنوشیم والبته این دولت بیزوال را ازدست ندھیم
 و این نعمت بیمثال را از کف نگذاریم و اگر در تراب
 مستور شویم از جیب رحمت رب الارباب سر بر آریم

این اصحاب را بلافنا نکند واین سفر را قدم طی
 ننماید واین وجه را پرده حجاب نشود بلی معلوم
 است که با این همه دشمن داخل و خارج که علم
 اختلاف بر افزاخته اند و بكمال جد در دفع این
 فقرا کمر بسته اند البته بقانون عقل باید احتراز نمود
 و از این ارض بلکه از روی زمین فرار اختیار کرد ولکن
 بعنایت الهی و تأیید غیب نا متاھی چون شمس
 مشرقيم و چون قمر لائح بر مسند مکون ساکنیم و بر
 بساط صبر جالس ماهی معنوی از خرابی کشتو چه
 پروا دارد دروح قدسی از تباھی تن ظاهری چه
 اندیشه نماید بل تن این را زندان است و گشتنی
 آن را سجن نفمه بلبل را بلبل داند و لحن آشنا را
 آشنا شناسد باری ایام قبل را ناظر باشید که بخاتم
 انبیا و بد اصفیا چه نازل شده تا چون رو خفیف
 شوی و چون نفس از قفس تن بر آئی در نهایت احاطه
 «عدا و شدت ابتلا طایر قدسی نازل شد واین آیه
 آورد و ان کان کبر علیک اعراضهم فان استطاعت
 ان تبتفنی نفقا فی الْأَرْضِ اوسّلما فی السَّمَاءِ هزار
 چشم باید تا خون گرید و صد هزار جان باید تاناله

از دل برآرد و همچنین در جای دیگر میفرماید
واز یمکریک الّذین کفروا لیشتوک اویقتلوک اویخرجوک
و یمکرون ویمکرالله و الله خیر الماکرین در این دو آیه
مهارکه شریفه که از مبد^۰ الوهیه نازل شده بسیار
مالحظه فرمائید تا بر اسرار غیبیه واقف شوید اگرچشم
 بصیرت ناس باز بود همین جلوس این عبد در ظاهر
همه را کاف بود که با همه^۰ این اعداء و موارد بلا
چون شمع روشنیم و چون شاهد عشق در انجمان ستر
و حجاب را سوختیم و چون نار عشق بر افروختیم
ولکن چه فایده که جمیع عیون محجوب است و همه^۰
گوشها مسدود در وادی غفلت سیر مینمایند و در باری
ضلالت مش میکنند هم بربئون عماً اعمل وانا بسرئ
عماً یعملون ... "انتهی .

حضرت عبدالبیهاء عباس که در صفحات عثمانی به عباس افندی معروف و مشهور بودند تولدشان در سال ۱۲۶۰ هجری (مطابق با ۱۸۴۴ میلادی) یعنی در همان سنه که حضرت باب اظهار امر فرمود ند وقوع یافته در سن نه سالگی با پدر بزرگوار از طهران به بخارا روانه شدند و از آن تاریخ بی بعد در جمیع

احیان با حضرت بهاء اللہ مصاحب و در بلایا
 ورزایا و حبس و زندان با آن مظہر رحمن شریک
 و سهیم بودند تا آنکه بالمال بسجن عکات بعید گشتند
 و در زندان آن مدینه بدوا در ایام سلطنت عبدالمعزیز
 و سپس در حکومت عبدالحمدید تاسال ۱۹۰۸ میلادی
 در قید و بند باقیماندند تا سلطنت عثمانی منقرض
 گردید و رژیم مملکت با قیام جوانان ترک تغییر یذیرفت
 در اثر این نهضت عفو زندانیان سیاسی و مذهبی
 در سراسر کشور اعلام شد و حضرت عبدالبهاء پس از -
 چهل سال مسجونی آزاد و بفاصلهٔ قلیل برای ابلاغ
 پیام حضرت بهاء اللہ عازم صفحات اروپ و امریک گردید
 و در کنائس و مجامع و محافل ودارالفنونهای عظیم
 در بلاد وعواصم مهمّه به نشر تعالیم آن حضرت مباررت
 فرمودند و اهل عالم را با تحدّار و اتفاق ویگانگی
 و وحدت دعوت نمودند و در این اسفار مورد تجلیل
 و تکریم و فیر از وضیع و شریف قرار گرفتند که شرح
 آن در آثار واوراق و جرائد و مطبوعات آن ایام
 منطبع و منعکس است و تاکنون هر تاریخ عالم چنین
 امری مشاهده نشده که نفسی به نشر افکار بدیعی

قیام نماید و ناسرا بظهور جدیدی دعوت کند
 و اینگونه مورد استقبال و تعظیم نفوس از جمیع طبقات
 قرار گیرد حضرت عبدالبهاء در مجامع مذکور خطاباتی
 ایراد فرمودند که طی چند جلد مطبوع و منتشر است
 آن حضرت در کنائس یهود با ثبات حقانیت حضرت مسیح
 و در کنائس ملت روح با ثبات رسالت و عظمت امسیح
 حضرت رسول اکرم و در مجامع زنانه و طبیقیون با ثبات
 حقیقت الوهیّت ولزوم دیانت و همچنین اثبات وجود
 روح و بقای آن پرداختند و آنچه لازمه محبت و وفاق
 و مایه استخلاص عالم انسانی از عداوت و نفاق است
 بیان فرمودند و اصول و مبادی این شرع اعظم را که
 علّت ظهور وحدت اصلیّه در جامعه بشریّه است علی
 روئش شهاد اعلام نمودند ولی مع الاسف جهان
 غافل از قبول مواضع حکیمانه آن ناصح امین روپیافت
 و خود را در چنگال دهلا عقیم یعنی دو حرب
 بین الملل عظیم افکند که اثرات سوم آن هنوز بر صفحه
 روزگار باقی و برقرار است .
 اینک برای استحضار قارئین گرامی خطابه ای را که
 آن حضرت در باره مضر آتجذب بیان فرموده اند در ذیل

درج مینماید تا مایهٔ تذکرّ و تنّبه اهل بصیرت گردد و
علّت ایقان وایمان طالبان حقیقت شود این خطاب
قویم صلای صلح است که آن حضرت بلند نمود وسلام
عامّ استکه خلق را با آن دعوتفرمود .

هـ والـ

این مسجون چهل ساله بعده از آزادی مدّت سه سال
یعنی از سنه هزار و نهصد و ده تا نهایت سنه هزار
و نهصد و سیزده در اقلیم اروپا و قاره وسیع امریکا
سیر و سفر نمود و با وجود ضعف و ناتوانی شدید
در جمیع شهرها در محافل عظیم و کنائس کبری نصره
زنان نطقهای مفصل کرد و آنچه که در الواح و تعالیم
بها الله در مسئله جنگ و صلح بود انتشار داد —
حضرت بها الله تقریبا پنجاه سال پیش تعالیمی
انتشار فرمود و آهنگ صلح عموم بلند کرد و در جمیع
الواح و رسائل بصریح عبارت از این وقایع **الحال**
خبر داد که عالم انسانی در خطری عظیم است و در
استقبال حرب عموم محتوم الوقوع زیرا مواد ملتهبه
در خزانه جهنمیه اروپا بشراره ای منفجر خواهد

گشت از جمله بالکان ولکان خواهد گردید و خریطه
 اروپ تغییر خواهد یافت لهذا عالم انسان را دعوت
 به صلح عموم فرمود و الواحی بطور و سلاطین نگاشت
 و در آن الواح مضرّاً ت شد پدّه؛ جنگ بیان فرمود و
 فوائد و منافع صلح عمومی آشکار کرد که حرب هارم
 بنیان انسان است و انسان بنیان الهی صلح حیلست
 مجسم است و حرب مماثل مصور صلح روح الهی است
 جنگ نفثات شیطانی صلح نور آفاق است و جنگ
 ظلمت علی الاطلاق جمیع انبیاء عظام و فلاسفه قدما
 و کتب الهیه بشیر صلح و وفا بودند و نذیر جنگ
 و جفا این است اساس الهی این است فیض آسمانی
 این است اساس شرایع آله‌ی من در جمیع جامع
 فریاد زدم که ای عقلای عالم وای فلاسفه غرب و ای -
 دانایان روی زمین ابر تاریکی در بی که افق انسانی
 را احاطه نماید و طوفان شدیدی در عقب که
 گشتنی های حیات بشر را در هم شکند و سیل شدیدی
 عنقریب مدن و دیار اروپ را احاطه کند پس بیدار
 شوید بیدار شوید هشیار گردید هشیار گردید
 تا جمیع بنهایت همت بر خیزیم و بعون و عنایت

الهیه علم وحدت عالم انسانی بر افزاییم و صلح عمومی
 ترویج کنیم تا عالم انسانی را از این خطر عظیم
 نجات دهیم در امریک و اروپ نفوس مقدسی ملاقات
 شد که در قضیه صلح عمومی هدم و همراه بودند
 و در عقیده وحدت عالم انسانی متفق و هم آوازولی
 افسوس که قلیل بودند و اعاظم رجال را گمان چنان
 بود که تجهیز جیوش و تزیید قوای حریه سب
 حفظ صلح و سلام است و صراحة بیان شد که نه چنین است
 این جیوش جراره لا بد روزی بهمیان آید و این مواد
 ملتی به لا بد منفجر گرد و انفجار منوط بشراره
 ایست که هفتة شعله بافق زند ولی از عدم اتساع
 افکار و کوری اپصار این بیان اذعان نمیشد تا آنکه
 هفتة شراره ای بالکان را ولکان نمود در بدایت
 حرب بالکان نفوس مهمه سئوال نمودند که آیا این
 حرب بالکان حرب عمومی است در جواب ذکر شد که
 منتهی بحرب عمومی گردد باری مقصود این است
 تقریباً پنجاه سال پیش حضرت بهاء اللہ تحذیر از این
 خطر عظیم فرمود هر چند مضرات جنگ پیش
 دانایان واضح و آشکار بود ولی حال نزد عموم واضح

و مفین گشت که حرب آفت عالم انسانی است و هادم
 بنیان الهی و سبب موت ابدی و مخرّب مدائن معموره
 و آتش جهانگیر و مصیبت کبری لهذا نصره و فریار
 است که از هر طرف باقی اعلی میرسد و آه و فغان
 است که زلزله بارکان عالم انداخته است اقالیم
 معموره است که مطموره میگردد از ضجیح اطفال بسی
 پدر استگه چشمها گریان است و از فریاد و واپیلای
 زنان بیچاره است که دلهادر سوز و گداز است و
 نصره و اسفنا و وا پیلاست که از دلهای مادرهای
 بلند است و آه و فغان است که از پدرهای سالخورد
 باقی آسمان میرسد عالم آفرینش از آسایش محروم است
 صدای توپ و تفنگ است که مانند رعد میرسد و مواد
 ملطهیه استگه میدان جنگ را قبرستان جوانان
 نورسیده مینماید آنچه گویم بدتر از آن است ای دولت
 عالم رحمی بر عالم انسانی ای ملل عالم عطف نظری
 بر صهابین حرب ای دانايان بشر از حال مظلومان
 تفقدی ای فلاسفه غرب در این بلیه عظمی تعمقی
 ای سروران جهان در دفع این آفت تفکری ای نوع
 انسان در منع این درندگی تدبیری حال وقت آنستکه

علم صلح عمومی را افزایید و این سیل عظیم را که آفت
 کبری است مقاومت نمائید هر چند این مسجون چهل
 سال در حبس استبداد بود ولی هیچ وقت مثل این
 آیام متأثر و متحسر نبود روح در سوز و گداز است
 و قلب در نهایت اسف و التهاب چشم گریان است
 و جگر سوزان بگریید و بنالید و بشتابید تا آین بر
 این آتش پر شعله بزنید بلکه بهمت شما این نایره
 جهانسوز خاموش گردد ای خداوند بفریاد بیچارگان
 برس ای پاک بیزان بر این اطفال یتیم رحم فرما
 ای خداوند بن نیاز این سیل شدید را قطع کن
 ای خالق جهانیان این آتش افروخته را خاموش
 کن ای دادرس بفریاد یتیمان برس ای داور حقیقی
 مادران جگر خون را تسلی ده ای رحمن رحیم
 بر چشم گریان و دل سوزان پدران رحم نما این
 طوفان را ساکن کن و این جنگ جهانگیر را بصلح
 و آشتی مبدل فرما توئی مقتدر و توانا و توئی بینا
 و شنوا عبدالبهاء عباس ۰

آثار و مکاتیب حضرت عبدالبهاء در تشریح تعالیم
 حضرت بهاء الله و اعلان وحدت عالم انسانی و تهدی

اخلاق و تحسین اطوار و تبیین حقایق الہمیه و تفسیر
محضلات کتب مقدسه و بیان عظمت این امر ابدع
اقوم بسیار و از حیطه احصا و احاطه عبار خان است
تا گنون عالم وجود چنین مناری صلح و سلامی بخود
ندیده و چنین قوت و قدرت قلم مشاهده ننموده
است و این امر بر صاحبان نظر که با سردار الہمی
آگاه و بفنون ادب و انشا آشنا هستند واضح و آشکار
است اینک چند فقره از الواح مبارک آن حضرت
را در ذیل دوچ مینماید تا حقیقت مطلب معلوم گردد
وعنایت و توجّه آن معدن عطوفت نسبت بعالی
انسانیت روشن و مکشوف شود تو خود حدیث مفصل
بخوان از این مجله .

هـ واللـه

ای یاران روحانی عبدالبهاء پیک امین رسید
و بیام یاران الهن را در عالم روحانی رسانند این
پیک صهارک می نفحات انجذاب است و نسیم جانپرور
محبت الله قلوب را با هتزاز آرد و جانها را پر وجود
و طرب نماید تجلی وحدانیت الهن چنان در قلوب

و ارواح تأثیر نموده که کل را بر روابط روحانیّه
 ارتباط را ذه و حکم یک جان و دل یافته لهـذا
 انعکاسات روحانیّه و انطباعات رحمانیّه دل قلوب
 در نهایت جلوه و ظهور است از حق میطلبم که روز بروز
 این رابطه روحانیّه را قوت بخشد و این وحدت رحمانیّه
 را بیشتر جلوه دهد تا کل در ظل کلمة الله در تحت
 رایت میثاق چون جنود مجند محسور شوند و بجان
 و دل بکوشند تا الفت کلیه و محبت صمیمه و ارتباط
 روحانیّه در بین قلوب عالم حاصل گردد و جمیع پسر
 از فیض جدید انور در یک صبح جمع و محسور گردند
 نزاع و جدال از جهان بر خیزد و محبت جمال
 ذوالجلال کل را احاطه کند نفاق بوفاق تبدیل
 شود و اختلاف با ایلاف مبدل گردد بنیان بفضا
 بر افتاد و اساس عداوت منهدم شود نورانیت توحید
 ظلمات تحدید را زائل فرماید و تجلی رحمانی قلوب
 انسانی را معدن محبت ریانی کند ای یاران الہی
 وقت آنستکه با جمیع مل میله بنهایت مهریانی الفت
 نمائید و مظہر رحمت حضرت احدیت شوید جان
 عالم گردید و روح حیات در هیکل بنی آدم در این

دور بدیع که جمال قدم و اسم اعظم از افق عالم
 بفیوضات نا متناهیه تجلی فرموده کلمه الله چنان
 قوّت و قدرتی در حقایق انسانیه نموده که شئون
 بشریه را تأثیر و نفوذی نگذاشته بقوه قاهره گل را در
 بحر احادیث مجتمع فرموده و میفرماید حال وقت
 آنستگه احبابی الهی رایت وحدت را بلند نمایند
 و آیت الفت را در مجامع وجود تلاوت کنند و گل
 را بر احادیث فیض الهی دلالت نمایند تا اینکه
 خبأ تقدیس در قطب امکان بلند گردد و جمیع امم
 را در ظلّ کلمه توحید در آرد این موهبت وقتی
 در قطب اکوان جلوه نماید که احبابی الهی بموجب
 تعلیمات رحمانیه قیام کنند و به نشر رایحه طبیّه محبت
 عمومیه پردازنند در هر دوری امر بالفت بود و حکم
 بمحبّت ولی محصور در رایره یاران موافق بودنہ با
 دشمنان مخالف اما الحمد لله که در این دور بدیع
 اوامر الهیه محدود بحدی نه و محصور در طایفه
 نیست جمیع یاران را بالفت و محبت و رعایت
 و عنایت و مهربانی بجمیع ام امر میفرماید حال
 احبابی الهی بموجب این تعالیم ربانی قیام کنند

اطفال بشر را پدر مهریان باشند و جوانان انسان
 را برادر غمخوار گردند و سالخوردگان را اولاد جانفشا
 شوند مقصود این است که باید با کل حتی دشمنان
 بنهایت روح و ریحان محبت و مهریان بود در مقابل
 اذیت و جفا نهایت وفا مجری دارید و در موارد ظهور
 بفضا بنهایت صفا معامله کنید سهم و سنان را سینه
 مانند آئینه هدف نمایید و طعن و شتم و لعن
 را بکمال محبت مقابلی کنید تا جمیع ام مشاهده
 قوت اسم اعظم نمایند و کل مطلع معتبر بقدرت جمال
 قدم گردند که پیگوئه بخیان پیگانگی بر انداخت و اصم
 عالم را پوچیده اندیش و پیگانگی عدا یستفرمود و عالم
 انسان را نظرانی کرد و جهان خاک را تابنی
 فرمود این خلق مانند اطفالند ویں باک ویں پررو
 باید بکمال محبت این اطفال را تربیت گرد و در آغوش
 رحمت پمحبت پرورش دارد تا شهد روحانی محبت
 روحانی بچشند و مانند شمع در این عالم ظلمانی
 بد رخشند و واضح و شهود ببینند که اسم اعظم
 و جمال قدم روحی له الفدا چه الکلیل جلیلی و تاج
 و هاجی بر سر احبابی خویش نهاده و چه فیوضاتی

بقلوب ياران خود فرموده و چه محبّت در قلوب بشتر
 اند اخته و چه الفتن در بين عالم انسان ظاهر فرموده
 رب رب ايّد عبادك الأصفيا على الحي والولاء بين
 الورى و فقههم على نشر الهدى من الملا الاعلى بيان
 اهل الأرض كلّها انك انت المقتدر العزيز القوى القدير
 الوهاب و انك انت الكريم اللطيف الرؤوف المنان عز عز
 و در مقام دیگر میفرماید به ای احبابی المحبّت
 الحمد لله امر الهی در درجه بهائی روحانیت محظوظه
 است تعلق بعالم جسمانی ندارد نه جنگ و جذال
 است و نه ننگ و وبال نه نزاع با امم است و نه پرخاش
 با قبائل و طل جیشش محبت الله است و عیش
 صهباً معرفت الله جنگش بیان حقیقت است وجهادش
 با نفس امّاره بد طینت مظلومیت کبری غالبيت است
 و محوقیت و فنا عزت ابدیه باری روحانیت اند روحانیت
 است تا توانید خاطر موری نیازارید چه جای انسان
 و تا معکن سر ماری مکوبید تا چه رسد بمردمان
 همت بر آن بگمارید که سبب حیات و بقا و سرور و فرج
 و راحت و آسایش جهانیان گردید خواه آشنا خواه
 بیگانه خواه مخالف و خواه موافق نظر بها کی گهر زیانا پاک

پسر ننمایید بلکه نظر بر حمّت عاّمہ خداوند اکبر فرمائید
 که پرتو عنایتش جهان و جهانیان را احاطه نموده
 و فیض نعمت‌ش عارفان و جاهلان را مستفرق فرموده
 بیگانه مانند آشنای یگانه برخوان انعام‌ش حاضر و منکر
 و مدبر مانند مقبل از دریای الطافش مفترف احبابی
 الہی باید مظاہر رحمت عاّمہ باشند و مطالع فیض
 خاص مانند آفتاب بر گلشن و گلخن هر دو بتابند
 و بمثابه ابر نیسان بر گل و خار هر دو ببارند جزمه‌ر
 و وفا نجویند و طریق جفا نهپویند وغیر از راز صلح
 و صفا نگویند این است صفت راستان و این است
 نشانه بنده آستان جمال ابھی روحی لاحبائیه
 الفد تحمل مصائب کبری فرمود و پلایای بی منتهی
 دم نیاسود و نفسی براحت بر نیاورد آواره کوه و هامو
 گشت و سر گون قلاع و سجون شد حصیر ذلت کبری
 را سریر عزت ابدیه شمرد و زنجیر و اغلال را طوق
 عزّت واستقلال یافت شب و روز در تحت تهدید
 شمشیر بود و حاضر صعود بر صلیب تا این جهان
 را روحانیّت بخشد و بسنوات رحمانیّت بیاراید
 و جهان بیاساید نزاع و جدال از میان برخیزد و سیف

و سنان بدل بروح و ریحان گردد و جنگ وعدوان
 منقلب بمحبت و امان یعنی میدان جیش و طیش مبد ل
 بحشرت و عیش گردد و ساحت رزم خونریز بزم مشگبیر
 شود جنگ ننگ گردد و حرب و ضرب بمنابه جرب
 منففر قبائل و ام شود صلح عموم در قطب عالم
 خیمه بر افزار و بنیاد حرب و قتال ازین براندازد
 پس باید احیاً‌الله این درخت امید را از جویبار
 همت آبیاری کنند و به نشو و نمایش پردازند در هر
 اظیم که مقیمند با قلب سليم یار وندیم قریب و بعید
 گردند و با خلق و خوئی چون بهشت برین ترویج
 دین و آئین رحمانی نمایند ابداً‌آزده نگردند افسرده
 نشوند پژمرده ننشینند آنچه جفا بیشتر بینند و فا
 بیشتر نمایند و هر چه بلا و عذاب زیادتر کشند جام
 عطا بیشتر بخشنند این است روح هیکل عالم و این
 است نور تاپنده در قلب عالم و ماعداً‌ای این لا ینیفس
 لمبودّیه عتبه رب العالمین ای احیاً‌الله آفتاب
 حقیقت از افق غیب تاپنده و درخشند فرست غنیمت
 شمرید مانند سروروان در این جویبار نشو و نما نماید
 و سر برافرازید " . انتهى

حضرت عبدالبهاء^{*} منادی ملکوت و مبشر صلح و سلام
 و مثل اعلای دیانت بهائی میباشند فی الحقیقہ در -
 عالم وجود از بدوتاریخ تا کنون نفسی را نتوان یافت که
 در تنفیذ نوایای الهیّه و انتشار نفحات رحمانیّه چون
 آن حضرت بجان و دل مشتاق و در خدمتگزاری
 بعالمند انسان شایق و بی اختیار باشد حضرت بهاءالله
 وحدت عالم انسانی را تأسیس فرمود و حضرت
 عبدالبهاء^{*} پرچم صلح عمومی را بلند نمود در اینجا
 جذگ بین الملل اول از طرف جمیعیت صلح لاهای
 نامه هائی حضور حضرت عبدالبهاء^{*} او سال گردید که
 در آن نظرات هیکل انور را راجع با مرصلح و استقرار
 آن در بین دول و ملل عالم خواستار شده بودند
 وجود مبارک در جواب شرحی مشروح مرقوم و تعالیم
 حضرت بهاءالله را برای تحقیق صلح و سلام و ایجاد
 وحدت و محبت عمومی بیان فرمودند اینک قسمتی
 از مکتوب جوابیه آن حضرت در ذیل درج میگردد
 تا طالبان حقیقت بر مراتب احاطه و سعه افکار
 آن مبشر ملکوت مطلع و آگاه گردند .
 هلند - لاهای - هیئت مرکزی برای اجرا^{*} صلح رائی

٤١

ای اول اشخاص خیر خواه محترم عالم انسانی
نامه های شما که در این مدت حرب ارسال نمودید
نرسید در این آیام یک نامه بتاریخ ۱۱ فوریه ۱۹۱۶
رسید و فوراً جواب تحریر میگرد مقصود شما سزاوار
هزار ستایش است زیرا خدمت بعالمند انسانی مینمایید
و این سبب راحت و آسایش عمومی است این حرب
اخیر بر عالم و عالمیان ثابت کرد که حرب ویرانی
است صلح عمومی آبادی حرب ممات است و صلح
حیات حرب درندگی است و خونخواری و صلح مهربانی
و انسانی حرب از مقتضای عالم طبیعت است و صلح
از اساس دین الهی حرب ظلمت اندر ظلمت است
و صلح انوار آسمانی حرب هاده‌های انسانی
و صلح حیات ابدی عالم انسانی حرب مشابه است
با گرگ‌خونخوار است و صلح مشابه ملائکه آسمانی
حرب منازعه بقا است صلح تعاون و تعاضد بین ملل
در این جهان و سبب رضایت حق در جهان آسمانی
نفسی نمانده که وجود انش شهادت براین ندهد که

الیوم در عالم انسانی امری اعظم از صلح عمومی
 نیست هر ملصقی براین شهرت تمیذ هد و آن انجمن
 محترم را حق پرستد زیرا نیتشان چنان که این ظلمات
 مهدّل بنور گرد و این خونخواری مهدّل بهمراهانی
 و این نعمت به نعمت و این زحمت بر حمت و این بغض
 وعداً و اوت بالفتومحبّت منقلب شود لذا همّت
 آن اشخاص محترمه شایان ستایش و نیایش است ولی
 در نزد نفوس آگاه که مطلع هستند بر روابط ضروریّه
 که منبعی از حقایق اشیاء استهلاک حظه مینمایند که
 مسئله واحد چنانکه باید و شاید نفوذ در حقیقت
 انسانیّه ننماید زیرا تا عقول بشری اتحاد حاصل نکند
 هیچ امر عظیم تحقّق نیابد حال صلح عمومی امری
 است عظیم ولی وحدت و جدا ن لازم است که اساس
 این امر عظیم گردد تا اساس متین شود و بنیان رزین
 گردد لهذا حضرت بهاء اللہ پنجاه سال پیش بیان
 صلح عمومی فرمود در حالتی که در قلمه عکا مسجون
 بود و مظلوم بود و محصور بود این امر عظیم یعنی صلح
 عمومی را بجمعی ملوك مرقوم فرمود و در شوق در بیان
 دوستان خویش تأسیس فرمود افق شرق بسیار تاریک

بود و ممل درنهایت بغض وعداوت با یکدیگر
وادیان تشنۀ خون یکدیگر بودند ظلمت اندر ظلمت
بوب در چنین زمانی حضرت بهاء اللہ ازاق شرق
مانند آفتاب طلوع کرد و بانوار این تعالیم ایران
را روشن فرمود .

از جمله تعالیم اعلان صلح عمومی بود کسانی که پیروی
کردند از هر ملت واژه دین و مذهب درنهایت
محبت اجتماع نمودند بد رجهای که محافل عظیمه
تشکیل میشد که از جمیع ملل وادیان شرق مرکب
بود هر نفسی داخل انجمن میشد میدید یک ملت
است ویک تعالیم ویک مسلک است ویک ترتیب زیرا
تعالیم حضرت بهاء اللہ منحصر در تأسیس صلح عمومی
نیود تعالیم کثیره بود که معاونت و تائید صلح عمومی
مینمود .

از جمله تحری حقیقت تا عالم انسانی از ظلمت تقالید
نجات یابد و بحقیقت پی برداشی قمیصریث هزاران
ساله را بدرد و بیند ازد و پیرهنسی که درنهایت تنزیه
و تقدیس در کارخانه حقیقت بافت شده بپوشد و چون
حقیقت یکی است تعدد قبول نمی کند لهذا افکار

مختلفه منتهی بفکر واحد گردید .
 و از جمله تعالیم حضرت بهاء اللہ وحدت عالم انسانی
 است که جمیع بشر اغnam الهی و خداشیان مهریان این
 شیان بجمیع اغnam مهریان است زیرا کل را خلق
 فرموده و پرورش داده و رزق احسان میدهد و محافظه
 میفرماید شبهه نماند که این شیان بجمیع اغnam
 مهریان است واگر ریهان این اغnam جا هلاکی باشند باید
 تعلیم کرد و اگر اطفالی باشند باید تربیت نمود
 تا به بلوغ رسند واگر بیماری پاشد باید درمان
 نمود نه اینکه کره وعد او حق داشت باید مانند طبیب
 مهریان این بیمارهای ناران را معالجه نمود .
 و از جمله تعالیم حضرت بهاء اللہ اینکه دین باید
 سبب الفت و محبت باشد اگر سبب لکفت گردد لزومی
 ندارد .

و از جمله تعالیم بهاء اللہ اینکه دین باید مطابق
 علم و عقل باشد تا در قلوب انسانی نفوذ نماید
 اساس متین باشد نه اینکه عبارت از تقالید باشد .
 و از جمله تعالیم بهاء اللہ تمصب دینی و تعصب
 جنسی و تعصب سیاسی و تعصب اقتصادی و تعصب

وطنی هادم بنیان انسانی است تا این تعصّبها موجود
عالی انسانی راحت ننماید شش هزار سال است که
تاریخ از عالم انسانی خبر مید هست در این مدت شش
هزار سال عالم انسانی از حرب و ضرب و قتل و خونخوار
فارغ نشد در هر زمانی در اقلیم جنگ بود و این جنگ
یا منبعث از تعصّب دینی بود و یا منبعث از تعصّب
جنسی و یا منبعث از تعصّب سیاسی و یا منبعث
از تعصّب وطنی پس ثابت و محقق گشت که جمیع تعصّبات
هادم بنیان انسانی است و تا این تعصّبات موجود
منازعه^۱ بقا مستولی . . .

واز جمله تعالیم حضرت بهما^۲ اللہ ایجاد لسان واحد
است که تعمیم بین بشر گردد پنجاه سال پیش این
تعلیم از قلم حضرت بهما^۳ اللہ صادر شد تا این لسان
عمومی سبب از الله سو^۴ تفاهم بین جمیع بشر گردد .
واز جمله تعالیم حضرت بهما^۵ اللہ وحدت نسائی و رجال
است که عالم انسانی را دو بال است یک بال رجال
و یک بال نسائی تا دو بال متساوی نگردد منغ پرواز
نماید اگر پکبال ضعیف باشد پرواز ممکن نیست تا
عالم نسائی متساوی با عالم رجال در تحصیل فضائل

و کمالات نشود فلاح و نجاح چنانکه باید و شاید
ممتنه و محال .

واز جمله تعالیم بهاء اللہ مواسات بین بشر است
و این مواسات اعظم از مساوات است و آن این است
که انسان خود را بر دیگری ترجیح ندهد بلکه
جان و مال فدائی دیگران کند . . . .

واز جمله تعالیم حضرت بهاء اللہ حریت انسان است
که بقوه معنویه از اسیری عالم طبیعت خلاص ونجات
یابد زیرا تا انسان اسیر طبیعت است حیوان درنده
است زیرا منازعه بقا از خصائص عالم طبیعت است و این
مسئله منازعه بقا سر چشمہ جمیع بلایا است و نکبت کبری .

واز جمله تعالیم بهاء اللہ اینکه دین حصن حصین
است اگر بنیان دین متزلزل و وهین گردد هرج و منج
رخ دهد و یکی انتظام امور مختل شود زیرا در عالم
انسانی دورادع است که از ارتکاب رذائل حفظ
مینماید یک رادع قانون است که مجرم را عذاب و عقاب
مینماید ولی قانون رادع از جرم مشهود است رادع از
جرائم مخفی نیست و اما رادع معنوی دین الهی رادع
از جرم مشهود و مخفی هرد و است و انسان را تربیت

مینماید و تهدیب اخلاق میکند و مجبور بر فضائل
مینماید واعظم جهه جامعه است که تکفل سعادت
عالی انسانی میکند اما مقصد از دین دین تحقیقی
است نه تقليدی اساس ادیان الهی است نه تقالید

بشری ۰

واز جطه تعالیم حضرت بهاء اللہ اینکه هر چند
مد نیت مارّی از وسائل ترقی عالم انسانی است ولی
تا منضم بمنیت الهی نشود نتیجه که سعادت پسریه
است حصول نیا بد ملاحظه کنید که این سفاین مدرّعه
که شهری را در پک ساعت ویران مینماید از نتایج
مد نیت مارّی است و همچنین توپهای کروپ و همچنین
تفنگهای ماوزرو همچنین دینامیت و همچنین غواصهای
تحت البحار و همچنین تورپیت و همچنین سیارات متدرّع
و همچنین طیّارات آتش فشان جمیع این آلات از سیئات
مد نیت مارّی است اگر مد نیت مارّیه منضم بمنیت
الهیه بود هیچ این آلات ناریه ایجاد نمی گشت
بلکه قوای پسریه جمیع محول با ختراعات نافعه میشد
و محصور در اکتشافات فاضله میگشت مد نیت مارّیه
مانند زجاج است و مد نیت الهیه مانند سراج زجاج

بی سراج تاریک است مدنیت مارّیه مانند جسم است
 ولود در نهایت طراوت و لطافت و جمال باشد مرد
 ا است مدنیت الهیه مانند روح است این جسم
 باین روح زنده است و الا جیفه گردد پس معلوم شد
 عالم انسانی محتاج به نفات روح القدس است بدون
 این روح عالم انسانی مرد است و بدون این نور عالم
 انسانی ظلمت اند رظلمت استریرا عالم طبیعت عالم
 حیوانی است تا انسان ولادت ثانویه از عالم طبیعت
 ننماید یعنی منسلخ از عالم طبیعت نگردد حیوان محض
 است تعالیم الهی این حیوان را انسان نماید .
 و از جمه تعالیم بھا "الله تعمیم معارف است باید
 هر طفل را بقدر لزوم تعلیم علوم نمود اگر ابیوین
 مقدار بر مصارف این تعلیم فبھا و الا باید هیئت
 اجتماعیه آن طفل را وسائل تعلیم مهیا نماید .
 و از جمه تعالیم حضرت بھا "الله عدل و حق است
 تا این در حیز وجود تحقق نیابد جمیع امور مختل
 و معوق و عالم انسانی عالم ظلم وعدوان است و عالم
 تقدی و بطلان .
 خلاصه امثال این تعالیم بسیار است این تعالیم

متعدد که اساس اعظم سعادت عالم انسانی است
 و از سنوحات رحمانی باید منضم بمسئله صلح عمومی
 گردد و ممزوج با آن شود تا اینکه نتیجه بخشد والاتتها
 مسئله صلح عمومی را در عالم انسانی تحقیق مشکل
 است تعالیم حضرت بهاء اللہ چون مقتضی با صلح
 عمومی است لهذا بمنزله مائد است که از هر قسم
 اطعمه نفیسه در آن سفره حاضر هر نفسی مشتبهیات
 خویش را در آن خوان نعمت بی پایان می یابد
 اگر مسئله منحصر در صلح عمومی باشد نتایج عظیمه
 چنانکه منظور و مقصد استحصال نیابد باید رایه
 صلح عمومی چنان ترتیب داده شود که جمیع فرق
 عالم و ادیان آرزوی خویش را در آن بیابند حال تما
 حضرت بهاء اللہ چنین است که منتهی آرزوی جمیع
 فرق عالم چه از فرق دینی و چه از فرق سیاسی و چه
 از فرق اخلاقی و چه از فرق قدیمه و چه از فرق حدیثه
 کل نهایت آرزوی خویش را در تعالیم حضرت بهاء اللہ
 می یابند مثلاً اهل ادیان در تعالیم بهاء اللہ
 تأسیس دین عمومی می یابد که در نهایت توافق
 با حال حاضره است فی الحقيقة هر مرض لاعلاج راعلاج

فوری است و هر دردی را درمان و هر سُمْ نقیع را در ریا
 اعظم است زیرا اگر بموجب تقالید حاضره ادیان
 بخواهیم عالم انسان را نظم و ترتیب دهیم و سعادت
 عالم انسانی را تأسیس نمائیم ممکن نه حقّ اجرایش
 محال مثلاً اجرای احکام تورات الیوم مستحیل است
 و همچنین سائر ادیان بموجب تقالید موجوده ولکن
 اساس اصلی جمیع ادیان الهی که تعلق بفضائل عالم
 انسانی دارد و سبب سعادت عالم بشر است
 در تعلیمات حضرت بهاء اللہ بنحو اکمل موجود
 و همچنین مللی که آرزوی حریت نمایند حریت معتدله
 که کافله سعادت عالم انسانی است و ضابط روابط عمومی
 در نهایت قوت و وسعت در تعالیم حضرت بهاء اللہ
 موجود و همچنین حزب سیاسی آنچه اعظم سیاست
 عالم انسانی است بلکه سیاست الهی در تعالییم
 حضرت بهاء اللہ موجود و همچنین حزب مساوات که
 طالب اقتدار است الی الان جمیع مسائل اقتصادیه
 از هر حزبی که در میان آمده قابل اجرا نه مگر مسئله
 اقتصادیه که در تعالیم حضرت بهاء اللہ و قابل
 الأجراء است و از آن اضطرابی در هیئت اجتماعیه

حاصل نگردد و همچنین سائر احزاب چون بنظر عمیق
 رفت نمایید ملاحظه میکنید که نهایت آرزوی آن احزاب
 در تعالیم بهاء اللہ موجود این تعالیم قوه جامعه
 است در میان جمیع بشر و قابل الأجراء لکن بعضی
 تعالیم است از سابق نظیر احکام تورات که قطعیّا
 الیوم اجرایش مستحیل و همچنین سائر ادیان و سایر
 افکار فرق مختلفه و احزاب متنوعه مثلا مسئله صلح
 عمومی حضرت بهاء اللہ میفرماید که باید هیئت محکمه
 کبری تشکیل شود زیرا جمعیّت ام هر چند تشکیل
 شد ولی از عهد^ه صلح عمومی بر نیاید اما محکمه
 کبری که حضرت بهاء اللہ بیان فرموده این وظیفه
 مقدّسه را بنهایت قادر و قوت ایفا خواهد کرد و آن
 این است که مجالس ملیّه هر دولت و ملت یعنی پارلما
 اشخاص از نخبه^ه آن ملت که در جمیع قوانین حقوق
 بین دولی و بین مللی مطلع و در فنون متخصص و بر
 احتیاجات ضروریّه عالم انسانی در این آیام واقف
 دو شخص یا سه شخص انتخاب نمایند بحسب کثرت
 و قلت آن ملت این اشخاص که از طرف مجلس ملّت
 یعنی پارلمان انتخاب شده اند مجلس اعیان نیز

تصدیق نمایند و همچنین مجلس شیوخ و همچنین
 هیئت وزرا^۰ و همچنین رئیس جمهور و یا امپراتور
 تا این اشخاص منتخب عموم آن ملت و دولت باشند
 از این اشخاص محکمه کبری تشکیل میشود^۰ جمیع عالم
 بشر در آن مشترک است زیرا هر یک از این نمایندگان
 عبارت از تمام آن ملت است چون این محکمه کبری
 در مسئله‌ای از مسائل بین الملل یا بالاتفاق
 یا بالاكتریه حکم فرماید نه مدعی را بهانه‌ای ماند نه
 مدعی علیه را اعتراض . . . زیرا ظهیر این محکمه
 کبری جمیع دول و ملل عالمند ملاحظه فرمائید که چه
 اساس متینی است ولکن از جمیعت محدود و محصور
 مقصود چنانکه باید و شاید حصول نیابد این حقیقت
 حال است که بیان میشود تعالیم حضرت بها^۰ اللہ
 را ملاحظه نماید که بچه قوت است در حالتیکه
 حضرتش در سجن عکا بود و در تحت تضییق و تهدید
 دو پادشاه خونخوار با وجود این تعالیمش بکمال
 قوت در ایران و سائر بلاد انتشار یافت . . . انتهی
 حضرت عبدالبهاء در سال ۱۳۰۰ هجری شمسی
 (مطابق با ۱۹۲۱ میلادی) در سن ۷۷ سالگی

در شهر حیفا بجهان بالا صعود فرمودند و بموجب
 وصیت‌نامه مخصوص حضرت شوقی افندی نوه^۰ ارشاد
 خویش را بقيارت اهل بها منصوب و آن وجود مبارک
 را ولى امر بهائی وصیّن آيات رحمانی معرفی نمودند
 حضرت شوقی افندی هنگام صعود حضرت عبدالبهاء^۰
 بیست‌وچهار سال از مراحل عمرشان میگذشت و در
 انگلستان در دانشگاه اکسفورد^(۱) به تکمیل تحصیلات عالیه
 مشغول بودند که خبر این فاجعه مولمه بسمع ایشان
 رسید بمحض استماع در نهایت تألم و تحسّر بحسب
 حیفا عزیزم تفرمودند و پس از افتتاح الواح و صایا
 واستحضار بر مسئولیت خطیری که بعهده^۰ ایشان محو
 شده بود این ثقل عظیم را بر دوش نهادند و مدت
 سی و شش سال با اشتیاق و حرارت فراوان و قدرت
 و عظمت بن پایان اداره^۰ امر وهدانیت و دلالت جامعه
 عظیم بهائی را که اعضا^۰ آن در شرق و غرب عالم مستقر
 بودند در عهده گرفتند تا آنکه در اثر مساعی و مجهودات
 آن حضرت پایه^۰ تشکیلات و نظمات اداری این امر
 اعظم هسته مرکزی نظم جهان آراء^۰ حضرت بهاء اللہ
 نهاده شد و بنیان محاذی روحانیه مرجع جوامع بهائی

که اساسش در آیام حیات مبارک حضرت عبدالبهاء
گذاشته شده بود در بلدان و ممالک مختلفه مرتفع
گردید و مقدمات تشکیل بیت العدل اعظم الہی
طبق اصول و قواعد منصوصه در کتاب فراهم آمد
و نطاق امرالله روز بروز وسعت و اهمیت حاصل نمود
تا آنکه تعداد اقالیم مفتوحه که در آیام حضرت
عبدالبهاء از ۳۵ تجاوز ننمود در دوره^۹ حضرت ولی
امرالله به ۲۵۱ اقلیم بالغ گردید و تعداد محافظ
روحانیه محلیه به بیش از پیکھزار عدد موکز بهائی
در سراسر عالم به ۲۰۰۴ و تعداد محافظ روحانیه
ملیه به ۲۵ تزايد یافت^(۱) حضرت شوقی افندی طی
آثار و تواقیع بدیعه خویش اصول و مبادی امر بهائی
راتشریح و مقصد این امر اقدس را تبیین و انتظار
عموم را به نظم بدیع الہی متوجه فرمودند و بطور کلی
در دوران ولایت آن وجود مقدس امر بهائی مراحل
اداری و روحانی خویش را طی نمود وها علی ذروه^۹ کما
وجلال واصل گردید .

توقیعات و آثار صادره از قلم حضرت شوقی افندی حاوی

۱- راجع بآمار مراکزوتشکیلات گنوی بهائی بقسمت
آخر این رساله مراجعته شود .

مسائل مهمه ونکات و تعالیم اساسیه است که نه تنها بهائیان را در درک حقایق این امراعظم و نیل بمقصد و هدف نهایی آن معلم و راهنمای بزرگ میباشد بلکه متضمن اصول و دلایل است که اهل عالم را در ترشیت امور و حفظ مصالح جمهور بکار افتد وعظمت و قدرت آن بر نسلهای آینده کماه و حقه واضح و محقق گردد اینک من بباب نمونه مضمون قسمتی از پیام آن حضرت را دلیل بر چگونگی تعالیم بهائی که بنا بدرخواست هیئت مخصوصی از سازمان ملل متعدد صادر گردیده در ذیل درج مینماید تاخوانندگان گرامی بیش از پیش بحقیقت این آئین الهی بی بزند و بمقصد و مردم آن آشنا گردند :

”پیروان حضرت بهاء الله را عقیده راسخ و صریح بر آن است که یکی از تعالیم اساسیه آن حضرت که بعالی انسانی القا فرموده بیان این حقیقت متعالی است که ادیان الهیه را با یکدیگر ارتباط و ملازمه تام موجود یعنی هر شریعت سابق مبشر شریعت لا حق و هر شریعت لا حق مروج و مکمل شریعت سابق میباشد و بدینقرار رسالت و مأموریت مظاہر مقدسه جهه تربیت

عباد امری است مستمر و متماری نه قیاچی منفرد و متنا
و همچنین آنان را اعتقاد بر این است که ادیان
عظیمه رحمانیه کلّا باراده خداوند قدیر در بین اهناه
بشر تأ سیس گردیده و اصول و مبادیشان در نهایت
توافق و هم‌آهنگی و مقاصد و اهدافشان در غایت
وحدت ویگانگی است بعبارة اخري تعالیم ادیان
مرايای مختلف يك حقیقت کلیه شمرده شده و چنانچه
بر حسب ظاهر تفاوت و بینونتی در احکام و فرائض
منصوصه آنان مشهود گرد د صرفا از لحاظ مسائل
فرعیه وجهات مختلفه ایست که بر حسب استعداد نفو
و اقتضای زمان و مکان در بیان حقایق الہیه اختیار
نموده اند از طرف دیگر طلوع و سطوع این انوار الہی
یعنی شارعین شرایع مقدّسه در هر دور وکور معرفه
مراتب و مدارج متراقيه ایست که بشر در رسییر پیشرفت
وتکامل روحانی خویش بطي آن ملزم ونا گزیر میباشد .
حضرت بهاء اللہ مریم عظیم الہی در این قرن بدیع
است قرنی که عالم انسانی پس از طی مراحل کمال بدان
قدم نهاده بظهور مقدسش بشارات ووعود کتب مقدّسه
ظاهر و آیات واشارات مسطوره در قرآن کریم راجع

بقیام موعود ویوم قیامت وزمان آخرکل واضح ولائح
 گردیده است آن حضرت رامقصد و مراد آن نیست که
 شرایع قبلیه راطفی نماید و یا اختلافات موجوده بین
 احزاب و طل را تشدید کند بلکه منظورش تکمیل ظهورا
 سابقه و تعدیل نظرات و معتقدات متضاده ایست که
 جامعه عالم را متزلزل وارکان وقواعدش را متزعزع
 ساخته است و نیز آن حضرت را مقصود چنان نیست که
 مقام و عظمت انبیاء ربانی را که از قبل در بین ناس
 ظاهر گردیده اند تقلیل دهد و یا از اهمیت و علو
 تعالیم مقدّسه آنان بکاهد بلکه هدف اصلیش تلفیق
 حقایق اساسیه مندرج در این تعالیم و تطبیق آن با
 مقتضیات زمان و احتیاجات عالم امکان است بنحوی که
 نفوس بشری کل در ظل شریعت واحده محشور گردند
 و در حل مسائل و دفع مشاکل اجتماع همگر و همقد م
 شوند پیام حضرت بهاء اللہ مبشر این حقیقت است
 که زمان طفولیت و صباوت نوع انسان منقضی گردیده
 و تطورات و تحولات کنونی عالم که جامعه بشیری
 را مقارن دوره بلوغ به آلام و اسقام شدیده مواجه
 ساخته بتدریج طی خواهد گردید و آن را بمرحله

کمال و رشد معنوی نائل خواهد ساخت و باز تعالیم
حضرت بهاء‌الله مبین این مقام است که عصر کمال
انسانی که تاج و هاج قرون و اعصار سالفه محسوب
و در آن طبق وعود الٰهیهٗ ملکوت آسمان بر ارض مستقر
و علم صلح و سلام در بین کافهٗ انان مرتفع خواهد گردید
در شرف حلول و ظهرور است ۰

حضرت بهاء‌الله ظهرور مقدس خویش را خاتم سفر را
انبیای الٰهی نخوانده و تعالیم این دور اعظم را آخرین
تعالیم سماوی برای نوع انسانی قلمداد نفرموده است
بلکه متذکر گشته پیام که بارادهٗ حق قدیر در چنین
موقع حساس و خطیر بعالیم بشریت اعطای گردیده در مرا
بعدی وجود که پیوسته رویتقدم و تعالی است بنحو
اکمل جلوه گر خواهد گردید و بقیام مظاهر سبحانی
را اشراق فیوضات نامتناهی جهان هستی را بمعان
کمال و جلال ارتقاء خواهد داد ۰

دیانت بهائی معتقد بوحدانیت الٰهیه و وحدت مظاهر
مقدّسه و وحدت عالم انسان است اصل اتفاق و اتحاد
سیر را به کمال تأکید اعلام و موبدت و ایتلاف ملل و نحل
عالیم را اعلان و فوز باین حقیقت را امری محتموم و مسلم

تلقی مینماید و نیز معتقد است که حصول این مقام
 یعنی ورود در میدان محبت و آشتی و نیل پسر منزل
 وحدت ویگانگی جز بعنایات رحمانی که در این دور
 اعظم بوسیلهٔ مظہر گل الهی جلوه و سطوع نموده
 بخواهد یگر ممکن و میسر نه شریعت بهائی پیروان
 خود را تعلیم میدهد که اولین وظیفهٔ آنان همانا
 تحری حقیقت فارغ از هر گونه قید و تعصّب است در
 این امر اعظم تعصّب و تقلید به رنام و عنوان محکوم و
 تطابق علم و دین محقق و معلوم گشته امر بهائی تساوی
 رجال و نساء را در جمیع شئون حیات تأیید و کسب
 فضائل و کمالات انسانی را برای هر دو لازم و ضروری
 میداند تعلیم اجباری را مفروض و افراط و تفریط
 در شروت و غنا را مردود و انزوا و ریاضت را مطرود
 و تنگی و رهبانیت را مذموم و پیشوائی و ریاست
 روحانی را منوع و اقتناع بزوجه واحده را مقبول و طلاق
 را امر مگروه و اطاعت و انقیاد نسبت به حکومت متبعه
 را فرضهٔ حتمیه هر نفس مؤمن متمسک میشمارد اقامه
 حرف و مکاسب و اشتغال به اقرار و مشاغل را که
 با رفع خدمت تؤام باشد بمنزلهٔ عبارت خوانده اختیا

لسان جدید و یا یکی از السن موجوده را بعنوان
 لسان فرعی بین المللی مقرر و حدود و شفور مؤسّاتی
 را که موجب استقرار صلح عمومی بین اینها بشمر
 و حافظ و نگهدار این هدف عظیم میباشد تصریح
 و تعیین مینماید " . انتهى

سوم

بیت العدل اعظم الٰی و وظائف آن

پس از صعود حضرت شوقی افندی ولى امر بهائی
که در سال ۱۹۵۲ میلادی اتفاق افتاد مدّت شش
سال امور جامعه بکمال ممتاز و اتقان تحت حراست
و سر برستن جماعت برگزیده ای که در ایام حیات
آن حضرت بسمت صیانت و نشر نفحات الٰہی منصوب
شد و بودند درآمد و نقشه بدیعه ای که آن وجود
مبارک برای ابلاغ کلمة الٰه و فتح روحانی نقاط تنظیم
فرموده بودند بنها یات موفقیت بپایان رسید تا در سال
۱۹۶۳ میلادی جامعه بهائی در سراسر عالم
بانتخابات عمومیه خویش مباررت نمود و امور در ظل
اقدار و اختیار هیئت مخصوص که در آثار و نصوص این
دور اکرم به "بیت العدل اعظم" موسوم
و موصوف است قرار گرفت این هیئت که فی الحقیقہ
هیئت بین المللی بهائی را تشکیل میدهد و درآس

محافل ملیه و محلیه و عموم اعضاء جامعه جهانی بهائی
 واقع مرجع امور و ملازم جمهور است و بموجب اختیارات
 وسیعه‌ای که از طرف شارع شریعت بهائی با آن مجمع
 نورانی محول گردیده امور جامعه را طبق اصول و احکام
 مقرر عهد دار میباشد این عصبه جلیله مورد تکریم
 و تعظیم و اطاعت و تجلیل قاطبیه بهائیان عالم در جمیع
 ممالک و بلدان بوده و طبق نصوص قاطعه الهیّه
 که در آثار و تعالیم حضرت بهاء الله و حضرت عبد البهای
 موجود و در توقیعات و تعلیمات حضرت شوقي افندی
 ولی امر بهائی مثبت و مذکور است با نجام و ظائف
 خطیره مقدّسه یعنی تشبیه مبانی جامعه و بسط
 تعالیم رب‌آنیه واعلاً کلمه رحمانیه و خدمت بعالیم
 بشریّه و بالاً خصّ وضع قوانین غیر منصوصه در کتاب
 مشفول و مألف است .

در این مقام که ذکر بیت العدل اعظم الهی اعلی
 ذروه نظم اداری امر بهائی در میان است لازم میداند
 این نکته رامتذکر شود که حضرت بهاء الله موعود
 کتب و صحف آسمانی و هادی و منجی عالم انسانی
 در این عصر نورانی است و همانطور که جمیع انبیاء و

رسول الٰهی بظهور مظہر کل رحمانی بشارت داده اند
 آن وجود اقدس مریم و معلم کل میباشند و تعلق بمت
 و حزب مخصوص و یا قوم و سر زمین معین ندارند و با
 آنکه کشور مقدس ایران مولد و موطن آن بزرگوار است
 و بیانات کثیره در عظمت مقام و ترقی و تعالی این اقلیم
 جلیل در آثار و صحف بهائی موجود و بهائیان ایران
 بد گافه بهائیان عالم در سراسر کره ارض این خاک
 عزیز را که مهد آئین بهائی و مطلع خدمات و جانفشنایها
 فنا نا پذیر پیروان اولیه این امر اعظم است تعظیم
 و تجلیل مینمایند و اعتلا و سربلندی آن را از صمیم
 قلب سائل و آرزومند ند مع الوصف وجود حضرت بهاءالله متعلق
 به عالم انسانی علی الأطلاق بوده و تعالیم آن حضرت
 مربوط به جمیع طل و اذیان و احزاب و اوطان جهان است
 یعنی همان نحو که آفتاب ظاهر بتمام موجودات علی
 حد سوا میتابد و بسیط ارض را از شرق و غرب و شمال
 و جنوب بحرارت و ضیاء خود مستنیض مینماید حضرت
 بهاءالله نیز پرتو اشراق بخاور و باخترا فکنه و مل
 و نحل عالم را علی العموم بانوار تعالیم مقدسه خورد
 منور فرموده است چنانکه اکنون احزاب و ادیان و مسالک

و مزایای این شرعاً قوم است که آئین‌الله را از آراء و افکار شخصیه و نظرات و مبتداً عات باطله مصون و محفوظ نگاه میدارد و در این باره از قلم طهم حضرت بهاء اللہ این حکم محکم نازل "امور ملت معلق است بر جال بیت عدل الہ ایشانند امنا" اللہ بین عباده و مطالع الأ مرافق پلا ده یا حزب اللہ مریّن عالم عدل است چه که دارای دورکن است مجازات و مكافات و این دورکن دو چشمeh اند از برای حیات عالم چون که هر روز را امری و هر حین را حکمی مقتضی لذا امور بوزرای بیت عدل راجع تا آنچه را مصلحت وقت دانند معمول دارند نفوسي که لوجه اللہ بر خدمت امر قیام نمایند ایشان ملهمند بالهمامات غیبین آلهٔی بر کل اطاعت لازم امور سیاسیه گل راجع است به بیت العدل و عبارات بما انزله "الله فی الكتاب".

چنانکه قبل از ذکر شد در آثار و صحف بهائی خطابات کثیره نسبت بعظمت مقام و ترقی و تعالی خطه مقدس ایران وارد شده و از قلم حضرت بهاء اللہ و حضرت عبد‌الله این اقلیم جلیل با بدعاً بیان تکریم و تجلیل

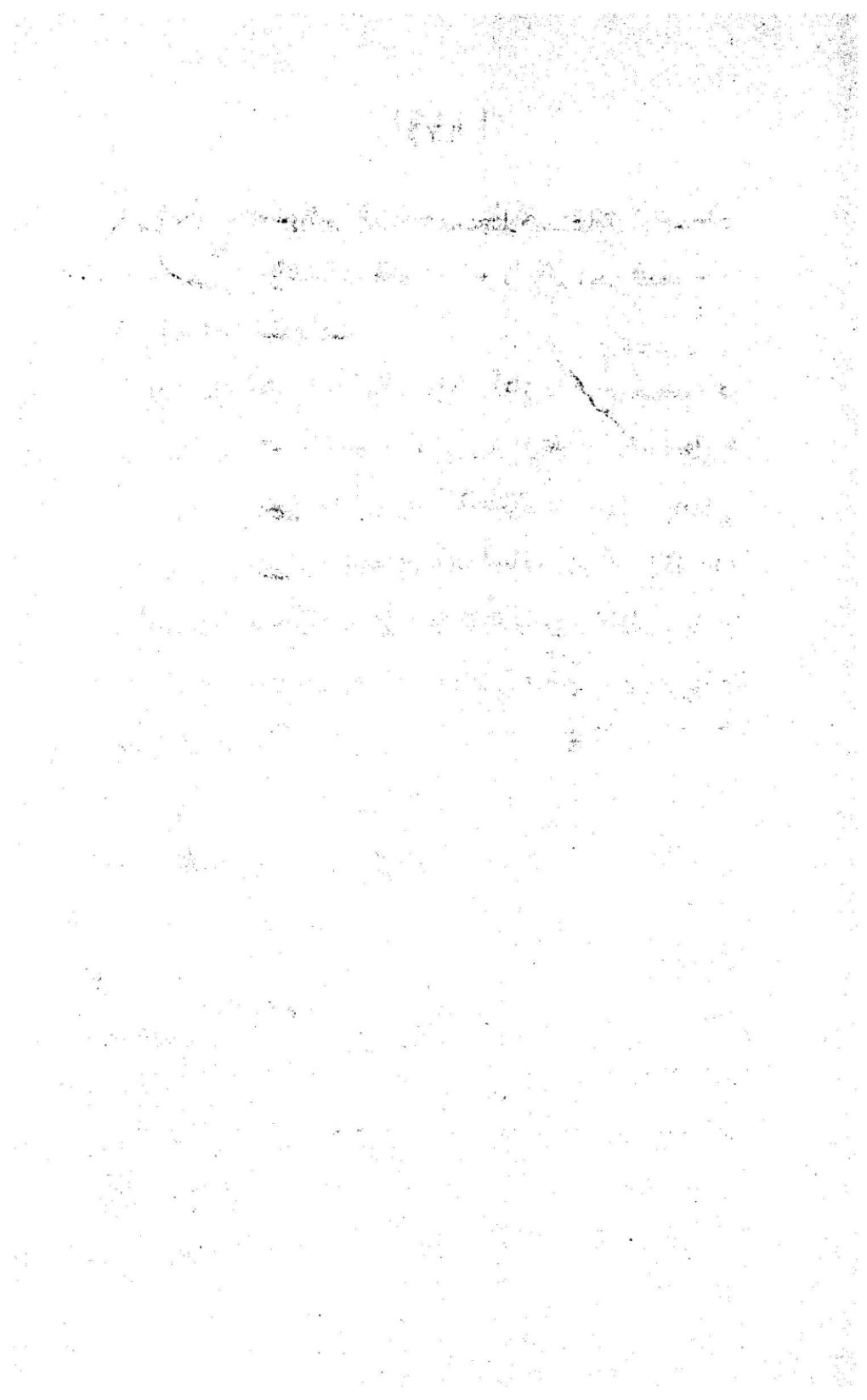
گردیده است اینک شمه‌ای از بیانات منزله در این
 صفحات در میشود تا عقیده‌ه اهل بها نسبت بمو
 اعلیٰ واضح و آشکار گردد حضرت بهما^۱ اللہ میفرمایند
 "یا ارض الطّا" لا تحزنی من شیئی قد جعلک اللّه
 مطلع فرح العالمین . . . اطمئنی بفضل ربک اتّه
 لا تقطع عنک لحظات اللطاف" یعنی ای ارض طا^۲
 پیوسته قرین فرح و شادمانی باش چه که خداوند ترا
 مطلع بهجهت ومصدر عزّت وسعادت عالمیان مقرر فرموده
 . . . بفضل الہی مطمئن باش و بعنایت رحمانی متین
 نظر رحمت از تو قطع نشود ولحاظ مكرمت مرتفع نگردد
 حضرت عبدالبهاء نیز در این باره میفرمایند "مستقبل
 ایران در نهایت شکوه و عظمت و بزرگواری است" و در
 مقام دیگر مذکور "عنقریب ملاحظه خواهد شد که
 دولت وطنی جمال مبارک در جمیع پسیط زمین
 محترمین حکومات خواهد گشت و ایران معمور ترین
 بقاع عالم خواهد شد" و همچنین "ایران سبیل
 نیت
 حیات جاودان جهانیان گردان علم صلح و امان و روحانی
 محضیه در قطب امکان بر افزاد" و در مناجاتی که
 بساحت قاض الحاجات جهه موفقیت خادمان امرالله

---

(۱) مقصود مدینه طهران است

در این خطه نورانی از لسان مبارکش صادر گردیده
مراتب تعلق واشتیاق قلبی خود را تلواین کلمات
عالیات ادا میفرماید

" پاک بیزدانای خاک ایران را از آغاز مشگیز فرمودی
و شورانگیز و دانشخیز و گوهر ریز از خاورش همواره
خو رشیدت نور افشا ن و در باخترش ماه تابان نمایان
گشتوش مهربرور و دشت بهشت آسايش پر گل و گیاه
جانبرور و کهنسارش پر از میوه تازه و ترو چمنزارش رشگ
باغ بهشت هوشش پیغام سروش و جوشش چون در پای
ثرف پر خروش "

چهارم

عل آقبال تفویس بداینت بهائی و شهادت
پاره‌ای از متشرقین و داشتندان عالم و مقامات
رسمی احتم نسبت باین شرع ابدع اقوم

اگنون که قسمت تاریخی امر بهائی و شرح
حیات مؤسسین این امر ابدع افخم و وظایف و تکالیف
بیت العدل اعظم اعلیٰ مرجع اداری جامعهٔ جهانی
بهائی بنحو اختصار مرقوم گردید بی مناسبت نیست
چند کلچه‌ای دربارهٔ حقایق نورانیّه ای که نهادی
الله را استماع نموده و جان در سبیل محبّت‌شایشار
گرده اند ذکر شود تا معلوم گردد این انسان زکیّه
بچه بیّنه و برهان بر حقانیّت امر ربّانی مقر و مذعن
گشته و چه قوّهٔ عظیمه ای قلوبشان را مجدوب و مسحور
کلمه الله نموده است وصول بدین مقام در جمیع ادوار و
اعصار که مظاهر مقدسه رحمانیّه برای تربیت ناس
قیام فرموده اند امری سهل و ممتنع شمرد شده پعنی
از یکطرف برای وجودی که فوادرشان از زنگ تقالید

وتعصّبات وهمیه مبّری است سهل و آسان واز طرف
 دیگر برای نفوسی که غبار تقلید و تقیید آئینه صدرشان
 را تیره و تار نموده ممتنع و محال امّا ذوات منقطعه‌ای
 که در این دور الهی دعوت آسمانی را لبیک گفته
 و بکمال وله و انجذاب به نشر دین الله قیام نموده‌اند
 در مقام آول طبق وعد و پیش‌آمد و اخبار و آثار مذکور
 در کتب سماویه انتظار چنین ندائی را داشتند
 و اشتیاق ظهور موعود و درک لقای معبدود را در دل و
 روان میپروراندند و بمنطق کریمه شریفه که میفرماید
 "له رعوة الحق" گوش هوش بد عوت الهی فرا دارند
 و انوار و آثار سبحانی را در کلمات و بیانات آن مظہر
 قدس صمدانی مشاهده نمودند و پهجان و وجدان
 این بیان حضرت رحمان را متذگر گشتند که میفرماید
 قوله تبارک و تعالی "ربنا اننا سمعنا منار یا بیاناری
 للأیمان ان آمنوا بریگم فاما" از طرف دیگر ملاحظه
 نمودند که این مطالع احادیه در کلمات و بیانات
 خویش نفوس را جز بحق و حقیقت و سلوك در سبیل
 محبت و اتحاد و پیگانگی و ترک عداوت و بیگانگی با مر
 دیگر دعوت ننموده اند و این همان امر عظیمی است

که مظاہر مقدسه گذ بآن قائم بوده و در سبیل تحقیق
 آن بلایای لاتحصی قبول فرموده اند و باز توجّه و تدقیق
 نمودند که این حاملان و دیعه ریانی حیات پر بهائشان
 را پتمامه در راه عزّت و تعالیٰ بشرایشار فرمودند و بد لول
 آیه صارکه که میفرماید " فتنرا الموت ان کنتم سادقین " ^۱
 در لحظه تمنای فدائی جان در سبیل جانان مینمودند
 و نیز از مطلعه آیات و آثار که چون امطار ربيع
 از قلم مقدّس آن مهابط وحی الہی جاری میگشت
 و کل را بساحل بحر ایمان وايقان دلالت مینمود بسی
 خود اند یشیدند که این قدرت و عظمت وحدایتونورا
 و ظهور آیات و نزول بینات ججاز جانب خداوند
 متعال و باراده حق لا یزال از مبد دیگر نتواند بود
 " قل فأتوا بكتاب من عند الله هوا هدى منهما " و باز
 چون مقاومت اعداء و استقامت آواراء را برای العین
 مشاهده نمودند شعله ایمان در زجاجه قلبشان
 شعله ورگردید ولسانشان باین بیان مبرم ناطق
 " ان الّذين قالوا ربنا الله ثم استقاموا تتنزّل عليهم
 الملائكة " و چون ملاحظه نمودند که صیت این نباء
 عظیم روز بروز در انتشار و شجره یزدانی در توسعه

و انبساط است و اغصان و افنان آن سر باسمان کشید
 با خود گفتند این است همان شجره^۰ لا شرقیة ولا غربیة
 که خداوند قد یز در وصف آن در کتاب مجید میفرماید
 "الم ترکیف ضرب الله مثلاً کلمة طبیّة کشجرة طبیّة
 اصلها ثابت و فرعها فی السماء توئی اکلها گل حین
 باذن ربہا . . . و مثل کلمة خبیثة کشجرة خبیثة
 اجتثت من فوق الارض و مالها من قوار" و چون ادراک
 نمودند که تعالیم این امر اعظم مواد توجه ناس از وضعیع
 و شریف واقع گشته و روز بروز در قلوب تسکن جدید حاصل
 نموده بیان محکم الهی را که میفرماید " فاما السبز بد
 فیذ هب جفا" و اما ما ینفع النّاس فیمکث فی الأرض "در
 نظرشان مجسم گردید خلاصه ارواح خالصه مخلصه چو
 این ظهور اعظم را از لحاظ عظمت ندا^۰ و فسحت آیات
 و اتقان بیانات و خلاقيّت کلمات و تأليف قلوب و احیاء^۰
 نفوس مطابق کتب مقدّسه و آیات فرقانیه ملاحظه نمودند
 و آن را با اخبار و احادیث مؤثّره مطابق یافتند لهذا
 از قلب و روان اطمینان حاصل گردند و بدل و جان
 مؤمن و موقن گشتند و سرتسلیم و انقیاد فرود آورند
 و بهد ایت کبری مهتدی شدند و در جنت اعلی که

در کتاب الہی بشارت داده شده بالغ لکلیست بقوله
العزیز " ان الله يضل من يشاء و يهتئی بالیه من
اناب الذین آمنوا و تطمئن قلوبهم بذکر الله الا بدکر
الله تطمئن القلوب " .

در خاتمه شمّه ای از نظرات مستشرقین و دانشمندان
بزرگ عالم نسبت با مر بهائی بیان میگرد تا معلوم
شود این امر اعظم نه تنها جماعت بیشماری از ملل
و نحل مختلفه و مستطلیین در ظل شرایع الہی هر اتحت
قدرت و کلمه خویش واری ساخته بلکه افکار محققین
و متفکرین عالم و افراد وسیع النظری را که بدیده
انصاف امر مبارک و عظمت تعالیم و سرعت نفوذ و قدرت
و اعتلا آن را ناظر بوده اند بخود جلب نموده است
این نفوس خیر خواه و بیطریف دستورات این دور اعظم
را از نظر مصالح عمومی و تحکیم مبانی اجتماعی و تأیین
سعادت عالم انسانی مورد تجزیه و تحلیل قرار داده
جامعیت و اصلاح آن را تصدیق کرده اند و بمعرفت
تام شهادت داره اند که حضرت باب و حضرت
بهاء الله و حضرت عبدالبهاء طلحات مقدس‌های
میباشد که بخدمت نوع بشر قیام نموده و مقصودی جز

اصلان عالم و اتحاد و اتفاق ام نداشته اند از جمله شخصیت‌های مهمه که زیان بمدح و ثنا گشوده دکتر آگوست فورل^(۱) دانشمند و روانشناس عالیقدر سویسی است که در وصیت نامه خود چنین مینگارد "در سال ۱۹۲۰ از دیانت جهانی بهائی که هفتاد سال قبل از طرف حضرت بهاء الله تأسیس و از افق ایران طالع گردیده در کارلسروهه^(۲) آگاهی یافتم آئین بهائی آئین است الهن و کافل خیر و سعادت انسان و فارغ از حدود و قیود بشری در این دیانت عادات و مبتدعات زائد و قسیس و پیشوای مذهبی وجود ندارد تعالیم بهائی اهل عالم را در سراسر کره^(۳) ارض بوحدت و اتفاق و محبت و ایتلاف دعوت مینماید من بورود در ظل این دیانت مفتخر و از صمیم قلب راجی و مطمسن که این امر اعظم در راه نجاح و فلاح نوع انسان همچنان پاینده و جاودان و مترقب و متعالی باقی ماند" .

لئو تولستوی^(۴) دانشمند و نویسنده بزرگ نیز در نوشته‌جات

1- Dr Auguste Forel

2- Carlsruhe

3- Leo Tolstoy

خوبیش مکرر با مر بهایش اشاره نموده و بنها یات تقدیس
و تمجید از آن سخن گفته است از جمله در یکی از آثار
خود شرحی بدین مضمون مینگارد "عمر خوبیش را در راه
کشف حقیقت یعنی در ک سروجود و راز حیات صرف
نمودیم غافل از آنکه مفتاح این حقیقت در دست زندگی
عکاً یعنی نفس مقدسی است که در سجن ملت ترک -
محصور و مسجون بوده " و در مقام دیگر عنی نویسید
"امر حضرت باب که در بین ملت اسلام ظهرور نموده
در اثر تعالیم حضرت بها، اللہ بتدریج وسعت و انبساط
یافته و اینک بصورت عالیترین و خالص‌ترین تعالیم
دین بحال انسانی القا میگردد".

دیگر از شخصیت‌های جلیله که از دیانت بهایی بکمال
خلوص تمجید و بورود در ظل آن فخر و مبارکات نموده
علیا حضرت ماری ملکه رومانیا^(۱) است که در این خصوص
بنها یات تأکید مینویسد " دیانت بهایی دیانتی است
که ادیان و مذاهب عالم را بیکدیگر متحده و مرتبط
نموده و بنیانش بر وحدت و محبت الهیه استوار است"
و همچنانیں خطاب به طالبان حقیقت توصیه من نماید

"هر هنگام نام بهاهُ الله يا عبدالمها" بسمعتان رسید از تمّعن در آثارشان غفلت منعاید و در آثار و کتبشان تعمق کنید تا کلمات روح پرور و تعالیم صلح گستر و محبت انگیز آنها در اعماق قلوبیان چنانکه در اعماق قلب من قرار گرفته تمگن یابد".

دکتر چارلز پریسک^۱ (مایرونگارندہ جریده^۲ استار نیوز) در پاسادینای امریکا بدینقرار شهادت میدهد "عالی انسانی بسبب طلوع آئین بهائی جلوه و کمال بیشتر یافته ولطافت و جلال کاملتر حاصل نموده تعالیم بهائی روح را متعالی سازد و حیات بشری را از مکاره عالم طبیعت پاک و مطهر نماید باین مناسبت بسیار مایل و شایقم که آنچه را از آثار حضرت بهاهُ الله دیده یا خوانده و شنیده ام بیان نمایم در این نهضت روح اخوت و برادری و وحدت و یگانگی حکمفرماست و از این ارتیاط و پیوستگی وحدت افکار و آراء و اتحاد مساعی و مجهودات واضح و نمایان است هر چند خود در زمرة^۳ جامعه^۴ بهائی نبوده و از پیروا

1- Dr Charles H. Prisk

2- Pasadena Star News

آن دیانت محسوب نمیشوم ولی قلب احساس من کنم
گه در تعالیم این امر قوّه عظیمی جهه خیر و سعادت
عالی انسانی موجود است این دیانت شب و روز در کوچه
وتلاش ۱ است گه صلح اعظم در جهان استقرار یابد
و آسایش و رفاه ام چهره گشاید ”.

لوئیز دریک رایت^(۱) از نویسنده‌گان مشهور در مقاله‌ای
که راجع با مر بهائی نگاشته شرح ملاقات خود را با
پروفسور کمبل^(۲) استاد زبان یونانی در دارالفنون
اسکاتلندر گه خود یکی از تلامیذ معروف دکترینیا مین
جاوت^(۳) استاد سابق دارالفنون بیلیول^(۴) و مترجم کتاب
”افلاطون“ است چنین بیان می‌کند ”نگارند ماولین
بارندای بهائی را از لسان پروفسور کمبل گه نسبت
باين امر ارادت و عقیدت مخصوص داشت استماع نمود م
پروفسور شرحی از بیانات دکتر جاوت استاد خود
در باره^ه دیانت بهائی و مقام آن در بین ادیان
عالی نقل نمود و جملاتی چند از کلمات بسیار مؤثر
وی را که ثبت نموده بود متذکر گردید و من بعضی

1- Louise Drake Wright

2- Prof Lewis Campbell

3- Dr Benjamin Jowett

4- Balliol College

از فقرات آن را یاد راشت کردم که پھینه نقل مینمایم و آن این است : - " دیانت بهائی بزرگترین اشراقی است که از زمان ظهور مسیح تا کنون در افق امکان طالع گشته باید بسیار مواطن و مراقب باشد که این نور مبین از صفحه ضمیر شما محو نگردد نسل حاضر از درک مقام و قوّت و عظمت آن عاجز است فقط با گذشت زمان است که اهمیّت و کمال این اشراق کما هو حقّه بر آفاق واضح و آشکار خواهد گردید ".

ویسکونت هربرت سموئل^(۱) عضو پارلمان انگلستان در کنگره جهانی ادیان^(۲) که در سال ۱۹۳۶ بمنظور بحث در تعالیم ادیان و جستجوی طرق ممکنه جهه ایتلاف و اتفاق مذاهب مختلفه در لندن تشکیل شده بود نطق ایجاد نمود که متن آن در مجله هفتگی جان الند^(۳) مبعكس است مضمون آنکه آنچه را کنگره در - طلب آن است و در صورت موفقیت در مذاکرات منظور نهایی آن تأمین خواهد شد بنحو اکمل در تعالیم بهائی موجود است بعبارة اخri احتفال مذکور در مقاله

1- Viscount Herbert Samuel

2- World Congress Of Faith

3- John O'London 'S Weekly

تفحص امری است که در دیانت بهائی پیش بینی شده و در دسترس این اجتماع قرار دارد منتهی از حقیقت آن بی اطلاع میباشد و این است قسمتی از نطق مذکور که برای مزید استحضار در ذیل درج میشود :

"شاید در بین ادیان و مذاهب موجوده عالم بتوان نگات و حقایق را که در اساس مورد قبول و موافقت کل باشد تحریر نمود و مبنای اتحاد ادیان قرار داد ولی این منظور جوهر مقصود و غایت قصوای دیابهائی است که طلوع و سطوع آن یکی از وقایع خطیره و نهضتها عظیمه شرق در قرن اخیر بشمار میآید ۰۰۰ فی الحقيقة اگر بخواهیم در بین جوامع مختلفه عالم جامعه ای را اختیار نمائیم کا اصول و مبادیش با هدف و منظور غائی این کنگره نزد یکتر باشد ناگزیر خواهیم بود جامعه بهائی را که اصول و تعالیم آن هنوز در انتظار چنانکه باید و شاید مکشف نشده انتخاب گنیم زیرا هر یک از احزاب و ملل عالم در چنین مؤتمری که برای اتحاد و ایتلاف مذاهب منعقد گردیده باید غور و بررسی نماید که از چه طریق می تواند

خود را با استعانت تعالیم موجود^ه خویش به مهدف
 اصلی کنگره یعنی ایجاد صلح و محبت عمومی نزدیک
 کند و باب همکاری وهم آهنگ با سایر احزاب و ملل
 بگشاید وحال آنکه امر بهائی بتمامه برای همین منظور
 عظیم تأسیس کشته ویگانه مقصد و مرامش ایجاد
 وحدت حقیقی بین ادیان و حصول محبت و یگانگی
 بین ابناء انسان است . . . پیروان ادیان سایر
 برای نیل باین هدف باید تأمل و تدبیر ببرند و در
 شرایع و احکام خویش تفرّس و تمعن کنند تا معلوم شود
 تاچه حدّ ممکن است دستور و تعلیمی از دیانت آنان با
 احکام و تعالیم سایر ادیان مشابه و مماثل باشد در صورتیکه
 آئین بهائی اصولاً ظهور و پرورش برای تحقق این فکر
 و نیت یعنی القاء حقایق مودعه در ادیان سالفه
 بصورت امر واحد و شریعت واحد است از این رو اعتقاد
 راسخ من برآنست که جامعه بهائی بیش از هر یک
 از جوامع دنیا با هدف و منظوری که این مؤتمر بزرگ
 برای آن تشکیل یافته هم آهنگ و موافقت دارد . ”
 پروفسور هری پراساد شاستری دکتر درادبیات چنین^(۱)

مینویسد " از معرفتی که نسبت با مر بهائی حاصل نموده و معلوماتی گه از تعالیم حضرت بهاء اللہ بدست آورده ام قلب مala مال سرور و انبساط است این آئین صادری مودت و اخوت عمومی و مروج روحانیت و حقیقت محضه است و از این رو بلا تردید در قلب هزاران هزار نفس روح صلح و سلام و آسایش جان و وجود آن خواهد دارد . . . دیانت بهائی از مسائل فرعیه وجهات ظاهره میری و ناطر بر روح و حقیقت اعمال است اصولش ما فوق تشخّصات و تعیینات حزبی و مبتنى بر توحید الهی و تأسیس رابطهٔ حقيقی با عالم روح و اصلاح امور در حیات عنصری بشری و ایجاد محبت و وداد بین کافه عبار است . . . مادا مکه این دیانت از قید تعصّبات آزاد و از خصائص و خصائیل کائنس بر گنار است و شخصیّتها را در آن راه و محل اظهار قدرتی نیست تعالیمیش موجب حصول برکات سماوی برای عالم انسانی بوده و خواهد بود . .
 پرزیدنت ادواربنش راجع باین امر اعظم چنین اظهار

عقیده میکند "از سال ۱۹۱۱ هنگام مسافرتم بلند ن
از دیانت بهائی استحضار حاصل نمودم و از مباری
واسوی آن در راه پیشرفت صلح و سلام اطّلاع
یافتم و از آن تاریخ تا کنون با توجه تام و علاقه کامل
چه در ایام جنگ و چه بعد از آن در مقام تحتری
و بی جوئی این نهضت عظیم میباشم تعالیم بهائی
یکی از قوای متعالیه روحانیه ایست که در این او ان برای
مبازه با عوامل ماتّی نهایت لزوم و ضرورت را دارد
این تعالیم بهترین وسیله برای ترقی و اعتلاء روح -
انسانی و حصول سعادت و نجاح عالم بشری است ."
در سال ۱۹۶۵ میلادی از طرف مجلس سنا و مجلس
شورای ایالت میشیگان^(۱) در امریکا نسبت به تجلیل
دیانت بهائی تصمیم رسمی و قانونی اتخاذ و با صدور
تصمیم نامه مشترک مجلسین مراتب به محفل روحانی
ملیّ بهائیان ایالات متحده امریک ابلاغ گردید
و این است ترجمه آن منشور تاریخی که برای استحضار
قارئین گرامی در ذیل درج میشود :

از آنجائیکه بهائیان ایالت میشیگان کانونشن (۱)
ایالتی خود را در سال جاری در هفتماه نوامبر ۱۹۶۵
در شهر لانسینگ (۲) واقع در ایالت میشیگان منعقد
می‌سازند .

ونظر باینکه دیانت بهائی دیانت جدید و آئین مستقل
جهانی است که هدف احیاء مقام روحانی انسان
وازمان برداشتن سدّها و موانع بین ملل و طرح
اساس محکم برای تأسیس یک جامعه جهانی متحده
بینی بر اصول عدالت و محبت است و بموجب تعالیم
این امر منظور اساسی ادیان پیشرفت صانی اتحاد ویگانگی
است و دیانت حقیقی پیوسته با علم همدوش و همنا ن
بوده ویگانه شالسوه یک جامعه منظم و برخودار
از صلح را تشکیل میدهد .

و نیز بینا بست آنکه دیانت بهائی بزرگترین مشکل
عصر حاضر را حل یاکسلسله اختلافات عمیق و
ریشه دار که گل بیکدیگر مرتبه بوده و در طبقات
مختلف اجتماع رخنه نموده است میشناشد و معتقد است
که اینگونه اختلافات مانند اختلاف آراء و مصالک و اختلاف

سبل و مذاهب و تبایین احزاب و اجناس هرگاه با
ادوات ناریّه که مولود این قرن است منضم شود
آثار مد نیّت مورد تهدید قرار خواهد گرفت .
و بالآخره چون جامعه جهانی بهائی با فعالیتهای
مد اوم خود اساس محبت و اتحاد را میان ملل و نحل
درد ویست و هفتاد کشور و جزائر و متعلقات در سراسر
عالی منتشر ساخته و با ایمان باصل وحدت عالم انسانی
ایجاد یک محیط روحانی جدید را که قادر بر رفع
اختلافات مذهبی بوده و با موازین علمی و اصول فکری
وعقلاً جدید دمساز باشد لازم و ضروری میشمارد
و عقیده منداد است که چنین محیط باید حقایق زندگی
و مفهوم واقعی حیات را بنحویکه قابل قبول واستفاده
عصر کنونی باشد القاء نماید .

مجلس سنای میشیگان با موافقت نظر نمایندگان مجلس
شوری مصمم گردید که بنا بر مراتب بالا از طرف اعضای
تکنینیّه این ایالت و همچنین از طرف قاطبه اهالی
عالیترین مراتب تجلیل خویش را باعضاً دیانت جهانی
بهائی از جمهّه ساعی جمله‌ای که برای استقرار
ملکوت الهی در روی زمین مبذول میدارند تقدیم دارد .

بعلاوه تصمیم گرفته شد که نسخه هایی از این تقدیر
نامه برای محفل روحانی ملى و لجنه ملى تبلیغ و محفل
روحانی محلی شهر لا نسینگ بعنوان گواه عالیتی
درجه^۰ احترام و تقدیر هیئت تقنیّتیه میشیگان و مردمی
که سمت نمایندگی آنها را دارند نسبت بدیانت
جهانی بهائی ارسال گردد

تصویب مجلس سنا در تاریخ ۱۴ اکتبر ۱۹۶۵

تصویب مجلس شوری در تاریخ ۹ دسامبر ۱۹۶۵
در پایان مقال شمه ای از فتوحات و موققیت‌های که
در این مدت قلیل نصیب جامعه^۰ بهائی گردیده و بسط
و توسعه ای که در قارات خمسه^۰ عالم برای این امر
اعظم حاصل شده جهه مزید تبصر در ذیل درج میشود
و قبل از مباررت باین منظور مناجاتی که از قلم حضرت
عبدالبهای عزّ صدور یافته و درس بزرگی برای اهل بهاء
بل عموم اهل عالم بشمار هیاید زیب این اوراق میگردد
لیکون ختامه مسک .

هوالله

این جمیع یاران تواند و بجمال

ای بیرون دگار

تو منجد بند و بنار محبت مشتعلند این نفوس
 را ملائکه آسمانی نما و بنفخه روح القدس زنده فرما
 لسانی ناطق پخش و قلبی ثابت عطا فرما قوت آسمانی
 ده و سنوحات رحمانی پخش و مرrog وحدت بشر فرما
 و سبب محبت و الفت عالم انسانی تا ظلمات مهلكه
 تعصب جاهلی بانوار شمس حقیقت محو وزاء
 گرد و این جهان ظلمانی نورانی شود و این عالم
 جسمانی پرتو جهان روحانی گیرد این الوان مختلف
 مبدل بیک رنگ گردد و آهنگ تسپیح بطکوت تقدیس
 تورسد توهی مقتدر و توانا ع ع

پایان

(۱۳۹)

وضعیت امریکایی از لحاظ تعداد

مراکز و تشکیلات اداری

سال ۱۲۵ بدیع

(۱۳۴۷)

۳۱۵۷۲	مراکز بهائی
۶۸۴۰	محاافل روحانیه محلیه
۸۱	محاافل روحانیه ملیه
۵۵	محاافل ملیه تسجیل شده نزد حکومات
۳۱۴	گشورهای مستقل و اقالیم و جزائر مفتوحه
۴۱۱	لفاتی که آثار بهائی بدان ترجمه مونشر شده اند
۱۱۱۸	قبائل و اقلیت‌ها که در ظل امریکایی وارد شده
۶	مشارق اذکار
۵۰	اراضی شرق الاذکار که خریداری گردیده
۷۳	حظا ائرقد من ملی

فهرست

صفحه		موضوع
		مقدّمه
۱	<u>فصل اول</u>	
	اوضاع عمومی عالم مستدعی ظهور نظام	
۷	بدیع است	
	علم و فرهنگ و سازمانهای جهانی	
	کافل سعادت حقيقی بشرنشی باشدند	
۱۷	مگر آنکه منضم به تأییدات الهیه گردند	
	تعالیم انبیا و مظاہر الهیه موافق روح	
۲۲	عصر و احتیاجات زمان تأسیس گردیده	
	مخالفت احزاب مذهبی با یکدیگر بسطلت	
۲۵	عدم درک حقیقت ادیان الهیه است	
۲۹	اصول تعالیم بهائی	
۳۲	وحدت عالم انسانی و چگونگی تحقق آن	
	حصول وحدت کلیه موقوف با استظلال	
۴۲	اهل عالم در ظل شریعت واحد است	
	صلاح و محبت عمومی در ظل تعالیم الهی	
۴۵	تحقیق یайд لاغیر	

صفحه	موضوع
۵۱	بیان جوچ تونزند اسقف کلیسای ایرلند در ریاب امریبهای و ذکرا صول هفت گانه جهة اتحاد عالم که حضرت عبد البهاء بنام " هفت شمع " توصیف فرموده اند
	فصل دوم
۵۲	شوح حال حضرت باب
۵۳	شوح حال حضرت بهاء اللہ
۶۱	شمه‌ای از بیانات و تعالیم اخلاقی حضرت بهاء اللہ
۶۲	کتاب وصیت حضرت بهاء اللہ بنام " کتاب عهدی "
۷۰	شرحی بقلم پروفسور برگون درباره " تشریف خویش عضو حضرت بهاء اللہ در عکاً " بلایا و مصائب حضرت بهاء اللہ ولوح مخصوص خطاب بمیرزا سعید خان وزیر
۷۱	امور خارجه نازله در بغداد
۷۲	شوح حال حضرت عبد البهاء
۸۰	خطابه حضرت عبد البهاء راجع بحضورات جنگ

صفحه	موضوع
٨٤	آثار و مکاتیب حضرت عبد البهاء ^۰
٩٣	مکتوب حضرت عبد البهاء ^۰ در جواب نامه ^۰ جمعیت صلح لا های
١٠٥	شرح حال حضرت شوقی افندی
	مضمون بیانی که از طرف حضرت شوقی افندی به هیئت مخصوص سازمان ملل
١٠٧	راجع بامر بهائی صادر گردیده
	<u>فصل سوم</u>
١١٣	بیت العدل اعظم البهی و وظایف آن عظمت و آتیه درخسان خطه مقدس
١١٧	ایران از نظر جامعه ^۰ جهانی بهائی
	<u>فصل چهارم</u>
۱۲۰	علل اقبال نفوس بدیانت بهائی بعض از شهادات مستشرقین و دانشمندان و نفوس مهمه عالم درباره
۱۲۴	امر بهائی

(۱۴۳)

صفحه	موضع
	ابلاغیه مجلسین سنا و شورای ایالت میشیگان امریکا راجع به امریکائی و تجلیل از مساعی و مجهودات اعضاء
۱۳۴	این جامعه در راه استقرار صلح مناجات خاتمه منزله از قلم حضرت
۱۳۷	عبدالبهاء
۱۳۸	وضعیت امریکائی از لحاظ تعداد مراکز و تشکیلات اداری جامعه بهائی